

# Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1995 • ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45 • ΕΤΟΣ 1ο • ΦΥΛΛΟ 28ο • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

## ΝΑ ΓΚΡΕΜΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

**Α**ΝΑΒΡΑΣΜΟΣ επικρατεί τις τελευταίες μέρες στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Τρεις χιλιάδες φοιτητές στο δρόμο την Πέμπτη, η Φιλοσοφική έκλεισε για δύο ημέρες, σ' όλες τις σχολές γίνονται γενικές συνελεύσεις, ένας Λόγος αντίστασης αρχίζει να ορθώ-

νεται. Αφορμή της αναταραχής τα νέα μέτρα του υπουργείου παιδείας. Η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων, η πλήρης κατάργηση της δωρεάν παιδείας, η σαλαμοποίηση της επετηρίδας, αναδιαμορφώνουν ριζικά το εκπαιδευτικό τοπίο. Είναι σαφές ότι τα νέα κυβερνητικά μέτρα αποτε-

λούν ένα ακόμη σημείο της προσπάθειας να υπαχθεί πλήρως η εκπαίδευση στον μηχανισμό της καπιταλιστικής οικονομίας. Η ανάδειξη της τεχνοκρατικής γνώσης σε κύρια παραγωγική δύναμη του μεταβιομηχανικού πληροφορικού καπιταλισμού καθιστά απολύτως απαραίτητη για τ' α-

φεντικά, την μετατροπή των πανεπιστημίων σε παραρτήματα των επιχειρήσεων. Αν κάτι τέτοιο πραγματοποιηθεί θα σημάνει την πλήρη εμπορευματοποίηση της γνώσης και την υπαλληλοποίηση των φοιτητών.

Αυτό ακριβώς το ζοφερό μέλλον αντιλαμβάνεται ένα μέρος των φοιτητών και προσπαθεί να οργανώσει την αντίστασή του. Μια αντίσταση όμως που δεν θα έχει κανένα αποτέλεσμα αν δεν κατορθώσει να ξεπεράσει τα θεσμικά όρια της κυριαρχίας καθώς και την κάθε μορφή ιεραρχίας. Οι φοιτητές καλούνται να παλέψουν ενάντια στην παθητικοποίηση, την ιδιώτευση και την αδιαφορία που προσπαθούν να επιβάλλουν τα όργανα της κυριαρχίας. Να αντισταθούν στην αποχαύνωση του θεάματος και του καταναλωτισμού. Εξυπακούεται ότι πρέπει να ξεμπερδέψουν και με την πολιτική έκφραση αυτής της αποχαύνωσης (ΔΑΠ, ΠΑΣΠ). Από την άλλη όμως δεν πρέπει να αφήσουν τα σταλινικά απολιθώματα (Πανσπουδαστική, ΝΑΡ, Συσπειρώσεις) να ορίσουν τις τύχες του αγώνα. Οι κάθε λογής επαγγελματίες φοιτητοπατέρες και τα κομματικά στελέχη τρίτης κατηγορίας δεν επιδιώκουν τίποτα περισσότερο από το να πατήσουν στον αγώνα των φοιτητών για να αποκομίσουν οφέλη για τα κομματικά τους μικρομάγαζα. Οι

φοιτητές έχουν ξεπουληθεί πάμπολλες φορές στο παρελθόν από αυτούς τους απατεώνες. Μόνο μέσα από την αυτοοργάνωση και την ανάδειξη των γενικών συνελεύσεων σε κυρίαρχο και μοναδικό όργανο λήψης αποφάσεων θα καταφέρουμε να αντισταθούμε στην εμπορευματοποίηση της γνώσης, στο πανεπιστήμιο-επιχείρηση, στην απέραντη πλήξη των αμφιθεατρικών παραδόσεων, στην καθηγητική αυθεντία, στην τρομοκρατία της εξεταστικής, στο ζοφερό μέλλον που μας περιμένει. Μόνο αν πάρουμε τις τύχες μας στα χέρια μας θα διαφανεί μια διαφορετική προοπτική μέσα στο μεταμοτέρνο μεσαίωνα.

ΑΡΚΕΤΑ ΜΙΛΗΣΑΝ ΟΙ  
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΜΙΖΕΡΙΑΣ  
ΗΡΘΕ Η ΩΡΑ ΝΑ ΑΚΟΥΣΤΕΙ  
Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΦΩΝΗ

Γ.Α.



ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΛΑΚΗ

### ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ: ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΡΝΗΣΗΣ

“Ήμουν καταδικασμένος να περνάω ώρες ολόκληρες με μοναδική συντροφιά το τσιγάρο μου, να συντηρούμαι με τα αναπόφευκτα τηγανητά αυγά και από νωρίς το απόγευμα, να κυριεύομαι από το άγχος για τη θλιβερή βραδιά που με περίμενε και πάλι. Είχα αυτοδικαστεί στη μοναξιά, όμως σε αντάλλαγμα είχα κερδίσει τη μεγαλύτερη πολυτέλεια που μπορεί να προσφέρει ένας θνητός στον εαυτό του: τη συναρπαστική αναζήτηση της αλήθειας, το μεγάλο κυνήγι χωρίς επιστροφή. Τον ίδιο καιρό, οι άν-

θρωποι έβγαζαν βόλτα τα σκυλιά τους, στέκονταν στην ουρά του ταχυδρομείου, αναπαράγονταν μηχανικά, για να προσφέρουν ανθρώπινη σάρκα στην κανιβαλική θεά που ονομάζουμε πρόοδο. Τους περιφρονούσα, όχι επειδή ήταν κακοί, αλλά επειδή ήταν μικροί. Αυτοί πήγαιναν στον τάφο με τις παντόφλες, εγώ διάβαινα εσωτερικά έλη, διέσχιζα θυελλώδεις και σκοτεινές στέπες ψάχνοντας για την ιερή φωτιά...”

ΑΝΡΙ - ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΜΠΛΑΝ

**Η** ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 2000 (παρά πέντε), ζει με τεράστιες αντιθέσεις, δίχως όμως ουσιαστικές συγκρούσεις. Η μόνη σύγκρουση που υπάρχει είναι αυτή των κυρίαρχων -μεταξύ τους- για το ποιος θα κυριαρχήσει στη διαχείριση -ληστεία των κοινοτικών πόρων, την ανάληψη μεγάλων -αλλά περιβαλλοντολογικά και οικονομικά καταστροφικών έργων-, με μόνο σκοπό την οικονομική και πολιτική τους εγκατάσταση στην ανταγωνιστική πλέον, Ευρώπη.

Μόνος φραγμός στην καταισχύνη αυτών είναι οι ενεργοποιημένοι πολιτικοποιημένοι πολίτες. Το κοινωνικό αυτό υποκείμενο έχει πάρει τον δρόμο του βαθιού ύπνου, αφήνοντας τη ζωή τους και τον ανθρώπινο πολιτισμό στα χέρια των εργολάβων της πιο ασφυκτικής κοινωνίας. Οι χιλιάδες νεκροί από τους πολέμους (εθνικούς - σικ) στην γειτονική Γιουγκοσλαβία, το Κουρδιστάν - Τουρκία, Σομαλία υπό την ηγεμονία του ΝΑΤΟ - ΟΗΕ κατέληξαν για τους “ειρηνικούς”

πολίτες ένα επιπλέον τηλεοπτικό σήριαλ. Οι χιλιάδες άνεργοι και απολυόμενοι είναι υπόθεση μόνο των παθόντων και η ταξική συνείδηση σε συντεχνιακή αφαρία. Οι μόνες φωνές που ακούγονται(;) είναι αυτές, των ήδη χαμένων. Η πολιτική πλειοψηφία αρέσκεται σε τηλεοπτικές συνεντεύξεις με σκοπό την δημοτικότητα τους μέσω θεαματικών δημαγωγιών. Και ενώ ο τηλεπολίτης αντιλαμβάνεται την κοροϊδία, η TV- ναρκωτικό

Συνέχεια στη σελίδα 3

ΠΑΤΡΑ

### Νέο Κοινωνικό Κέντρο

Ένας χώρος συνεύρεσης, αντιπληροφόρησης, παρέμβασης ανοίγει με σκοπό την ενεργή συμμετοχή στα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα της πόλης.

Σελ. 2

ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ - ΜΑΡΙΝΟΣ

### Γράμματα από τη φυλακή

Επιστολή διαμαρτυρίας του Οδυσσέα για τη συνεχιζόμενη κράτησή του. Γράμμα για την έναρξη απεργίας πείνας του Χριστόφορου.

Σελ. 3

STASA ZOJOVIC

### Γυναίκες και милитаризм

Το β' μέρος της ανάλυσης της ακτιβίστριας από τη Σερβία. Ο ρόλος τους στην αποκάλυψη των στρατοκρατικών μηχανισμών στο κοινωνικό επίπεδο.

Σελ. 4-5



## ΣΧΟΛΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γ.Κ.

★ Τα ελληνοτουρκικά απέκτησαν και σπόνσορα. Αφιέρωμα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις έχει η "Ελευθεροτυπία". Ανάλογο αφιέρωμα είχε και η τούρκικη "Χουριέτ" πριν από ένα μήνα. Τι να συμβαίνει, άραγε; Και τα δύο αφιερώματα είχαν χορηγούς. Στην μεν Χουριέτ, κάποια ταξιδιωτικά γραφεία. Στη δε Ελευθεροτυπία η Καπνική. Μια εταιρεία που ελέγχει το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής παραγωγής καπνού - με εργοστάσια σε πέντε χώρες, μεταξύ των οποίων και στην Τουρκία. Αυτές είναι μπιζνες!

★ Αυτός κι αν ήταν σημαιοστολισμός. Φασιστικές σημαίες παντού. Μόνο ο στρατός και τα τανκς λείπανε για να έχουμε μια σύγχρονη πόλη. Μόλις τώρα αρχίζει να φαίνεται το έργο του Αβραμόπουλου στο δήμο Αθηναίων. Έπεται συνέχεια;

★ Πολλές έρευνες και μελέτες παρουσιάζονται τον τελευταίο καιρό για την προοπτική της εργασίας από διάφορα ιδρύματα, πανεπιστήμια, οικονομικούς οργανισμούς κ.ά. Στις περισσότερες μάλιστα ερευνούνται οι συνθήκες και όροι εργασίας μετά από 10, 15 και 20 χρόνια. Πέρα από τη σοβαρότητα της κατάστασης γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η δουλειά δεν είναι ντροπή, είναι αηδία κάτω από τις σημερινές συνθήκες και πολύ περισσότερο σε αυτές που ευαγγελίζονται.

★ Μετά από τις πορείες των μπάτσων και κινητοποιήσεις απόστρατων αξιωματικών για τις συντάξεις "πείνας" που τους χορηγεί η "αχάριστη" πατρίδα. Η συνδικαλιστική δράση ολοένα και περισσότερο ριζώνει στα "λαϊκά" στρώματα. Είναι αυτό που λέμε, διεύρυνση του επαναστατικού υποκειμένου!

★ Το 51% του πληθυσμού της χώρας εργάζεται, σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν τώρα βγάλουμε τις αργομισθίες, τους περισσότερους δημόσιους υπαλλήλους και διάφορους άλλους αερητζήδες, πόσοι μένουν για να εργασθούν; Ποιος μίλησε για την κοινωνία των δύο τρίτων;

## Αλληλεγγύη και Ταξική Συνείδηση

"Η καταστολή δεν τιμωρεί και δεν εκδικείται απλώς εκείνους που αντιστάθηκαν, αλλά υπάρχει προπάντων για να μας αποθαρρύνει από το να μαχόμαστε. Προσπαθούν να μας εμπνεύσουν τον φόβο γιατί μας φοβούνται".

ΤΗΝ 1Η ΝΟΕΜΒΡΗ 1995 εκδίδεται η υπόθεση των πέντε συντρόφων από το "Αυτόνομο Στέκι Καβάλας" που κατηγορούνται για αφισκοκόλληση (κολλούσαν χαρτοπανό αλληλεγγύης στους Γ. Μπαλάφα και Οδ. Καμπούρη) στα δικαστήρια Καβάλας.

Εξαρχής γίνεται εύκολα κατανοητό, ότι η "οικολογική ευαισθησία" του κράτους και των μηχανισμών καταστολή, εξαντλείται στην αφισορύπανση από τα χαρτοπανό-αφίσες αλληλεγγύης και προώθησης των κοινωνικών - ταξικών αγώνων. Είναι τουλάχιστον περιεργή αυτή η ευαισθησία τη στιγμή που εκατοντάδες τόνοι χαρτιού και πλαστικού ρυπαίνουν το περιβάλλον στις προεκλογικές περιόδους, είναι παράλογη τη στιγμή που όλοι γνωρίζουμε τη καταστροφή του περιβάλλοντος από τις πυρηνικές δοκιμές, βλ. Γαλλία, τις βιομηχανίες (πχ στη Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων Καβάλας), είναι παράλογη τελικά γιατί σε όλες αυτές και άλλες τόσες περιπτώσεις το κράτος και οι μηχανισμοί του κωφεύουν επιδεικτικά, ενώ οδηγούν με οικολογικά προσχήματα στο "σβήσιμο" κάθε διαφορετικής αντιστεκόμενης φωνής.

Είναι γνωστό ότι το "Αυτόνομο Στέκι", εδώ και 11 χρόνια, αποτελεί πόλο έλξης για πολλούς νεολαίους, φοιτητές και εργαζόμενους που αμφισβητούν τον κάθε είδους αυταρχισμό, την κάθε είδους εξουσία. Είναι ένας αυτοδιαχειριζόμενος και αυτοοργανωμένος χώρος, ένα κέντρο αντιπληροφόρησης που αποτελεί το εφελτήριο για να ακούγεται μια διαφορετική φωνή, ενάντια στα κόμματα και τον εθνικισμό, τον милитарισμό και την καταστολή, τους μηχανισμούς εκμετάλλευσης και χειραγώγησης, τις εργασιακές σχέσεις και την μιζέρια της καθημερινότητας.

Είναι με λίγα λόγια ένας χώρος συνεχούς δράσης και προβληματισμού που "ενοχλεί" με την παρουσία του και όχι μόνο, ένας χώρος που έχει δεχτεί "ούκ ολίγες φορές" την κρατική καταστολή και που εξακολουθεί να την δέχεται με πιο πρόσφατο παράδειγμα τη δίκη των 5 συντρόφων την 1η Νοεμβρίου.

Δεν τρέφουμε την αυταπάτη πως όλη η εκδικητική μανία του κράτους στρέφεται προς τους αναρχικούς. Το κράτος χτυπάει με ωμή βία

τον καθένα που τολμάει να αντισταθεί στις πολιτικές ή οικονομικές του επιλογές. Είναι πολύ πρόσφατα τα παραδείγματα που αποδεικνύουν του λόγου το αληθές: Ξυλοδαρμοί των συνταξιούχων, απολύσεις και χτυπήματα των απεργών της ROCCA, πλαστικών Καβάλας στη ΔΕΘ, απολύσεις και βία των ΜΑΤ στους εργαζόμενους της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης του Περάματος. Όμως οι αγώνες αυτοί που για μας είναι ενιαίοι - ταξικοί, είναι στο χέρι των ιδίων των εκμεταλλευόμενων να αναδείξουν την ενότητά τους γεφυρώνοντας τον κατακερματισμό που επιχειρεί το κράτος και οι γραφειοκράτες συνδικαλιστές, στον αγώνα τους αναπτύσσοντας την ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ, οξύνοντας την ΤΑΞΙΚΗ τους ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ.

Στις 1η Νοέμβρη όμως, δικάζεται στην Αθήνα ο αναρχικός αγωνιστής Οδ. Καμπούρης ο οποίος βρίσκεται προφυλακισμένος από τον Ιούνιο του 1994 για την επίθεση αγνώστων στα γραφεία του ΚΚΕ, στον Περισσό. Ο Οδυσσέας βρίσκεται φυλακισμένος χωρίς να έχει δικαστεί, με σοβαρές βλάβες στην υγεία του εξαιτίας της πολύμηνης απεργίας πείνας που είχε πραγματοποιήσει το καλοκαίρι του 1994, και στην ουσία ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ κατηγορίας πέρα από την ΕΝΕΡΓΗ ΔΡΑΣΗ του,

στον αναρχικό - αντιεξουσιαστικό χώρο.

"Στον κοινωνικό - ταξικό πόλεμο ενάντια στο κράτος και το κεφάλαιο οι επιμέρους στιγμές αυτού του αγώνα ήταν πάντοτε αμφίρροπες. Ποτέ δε νικήσαμε, αλλά και ποτέ δεν μας νίκησαν ανέξοδα. Ηττηθήκαμε πραγματικά μόνο τότε που αποφύγαμε τις μάχες."

- ✓ Αλληλεγγύη στους 5 συντρόφους από το Αυτόνομο Στέκι
- ✓ Λευτεριά στον αναρχικό αγωνιστή Οδυσσέα Καμπούρη
- ✓ Να εναντιωθούμε στα σχέδια κράτους και κεφαλαίου
- ✓ Να δυναμώσουμε τους κοινωνικούς - ταξικούς αγώνες

Αναρχική Ομάδα Καβάλας  
Αυτόνομο Στέκι Καβάλας  
Αντιεξουσιαστική Ομάδα Νέων

Η δίκη των συντρόφων από την Καβάλα, η οποία είχε οριστεί για την 1η Νοεμβρίου, αναβλήθηκε τελικά για τις 19 Ιουνίου 1996.

## Στέκι ανοίγει στην Πάτρα

ΖΟΥΜΕ ΣΕ ΜΙΑ ΠΟΛΗ γεμάτη οξυτάτα οικονομικά και κοινωνικά πρόβλήματα. Τα κλεισμένα εργοστάσια τίναξαν στα ύψη τα ποσοστά ανεργίας. Ενα μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού έχει οδηγηθεί στη φτώχεια, στη μιζέρια, στην ανασφάλεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Εκτός από την παραγωγική βάση που αποσυντίθεται, το κοινωνικό τοπίο συμπιέζεται κάτω από το βάρος της πολιτιστικής αποδυνάμωσης. Το κυρίαρχο μοντέλο ζωής έχει ως κύρια χαρακτηριστικά τον ατομικισμό, τον καριερισμό, την ιδιώτευση. Τα ΜΜΕ επιβάλλουν τη "δημοκρατία των talk show" και τη "συμμετοχή του χαυνωμένου θεατή". Η εμπορευματοποίηση, σε όλες τις μορφές και δραστηριότητες ζωής και δημιουργίας, μας μετατρέπει σε μαζικούς, πειθαρχημένους καταναλωτές προϊόντων και υπηρεσιών. Κάθε έννοια συλλογικότητας και αλληλεγγύης εξοβελίζεται. Η δυσπιστία και η περιθωριοποίηση υπονομεύουν διαρκώς τις κοινωνικές σχέσεις. Οι αντοχές μει-

ώνονται. Κάθε διάθεση αντίστασης και αγώνα πνίγεται στην απογοήτευση και το φόβο.

Με ερέθισμα τα παραπάνω και όχι μόνο-εμείς, μια συλλογικότητα ανέργων, σπουδαστών, μαθητών, εργαζομένων χωρίς να εθελουφλούμε- απαντάμε δημιουργώντας το Κοινωνικό Κέντρο Πάτρας.

Πρόκειται για ένα χώρο:

- ♦ συνεύρεσης
- ♦ συνεργασίας
- ♦ επικοινωνίας
- ♦ αντιπληροφόρησης
- ♦ δημιουργίας
- ♦ κοινωνικής έρευνας και παρέμβασης

Στόχος του είναι:

- ♦ η ανάπτυξη σχέσεων αλληλεγγύης
- ♦ η ενδυνάμωση των κοινωνικών αντιστάσεων
- ♦ η σύνδεση και σύνθεση απόψεων και αυτοοργανωμένων τρόπων δράσης πολιτικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων

Σε αυτή την προοπτική λειτουργεί:

- ♦ βιβλιοθήκη - καφεαναγνωστήριο
- ♦ προβολή ντοκυμανταίρ, ταινιών
- ♦ οργάνωση συζητήσεων σε επίκαιρα και μη θέματα
- ♦ ομάδες έρευνας και εργασίας πάνω στα κοινωνικά προβλήματα.

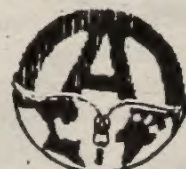
Οι αποφάσεις στο κοινωνικό κέντρο λαμβάνονται από τη γενική συνέλευση όλων όσων συμμετέχουν ενεργά στη λειτουργία του. Καλούμε, λοιπόν, όλους αυτούς, που νιώθουν την ανάγκη συνεύρεσης με σκοπό την ενεργή συμμετοχή στα πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα, αυτούς, που δεν αναθέτουν τις τύχες τους στα χέρια των επαγγελματιών της πολιτικής και του συνδικαλισμού, αυτούς, που περιφρονούν τη δοσμένη πραγματικότητα και επιθυμούν να αντισταθούν, σε γλάντι γνωριμίας στο κοινωνικό κέντρο Τσαμαδού 38 τη Δευτέρα 30-10-1995 στις 8μ. μ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΤΡΑΣ

## Περί οικονομικών ο λόγος...

Είναι γνωστές οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει η εβδομαδιαία έκδοση της ΑΛΦΑ δεδομένου του τεράστιου ελλείματος μεταξύ εσόδων και εξόδων. Μέχρι τώρα το έλλειμα καλύπτονταν από τις οικονομικές εισφορές συντρόφων, την πώληση εκδόσεων (ημερολογίου κλπ.) και άλλες εκδηλώσεις (π.χ. πάρτυ στο Στρέφη). Το οικονομικό πρόβλημα όμως παραμένει ειδικά αυτό το μήνα, επειδή δεν έχουμε έσοδα από την επαρχία αφού η εφημερίδα δεν κυκλοφόρησε τον Αύγουστο. Γι' αυτό είναι επιτακτική η συνεισφορά όσων ενδιαφέρονται για τη συνέχιση της έκδοσης, αφού υπάρχει άμεσο πρόβλημα για την κάλυψη των εξόδων.

Δεν πρόκειται για κάποιο είδος "οικονομικής εξόρμησης" με κάποιο "πλάνο" που πρέπει να καλυφθεί. Έστω και αν ψάχνουμε κάθε βδομάδα να βρούμε τα λεφτά για το επόμενο τεύχος. Έστω και αν εξαντλούμε τις προσωπικές μας οικονομικές δυνατότητες. Γιατί η συνέχιση αυτής της προσπάθειας δεν αφορά μόνο εμάς.

Τα μέλη και οι συνεργάτες της συντακτικής ομάδας είναι γνωστά, αλλιώς υπάρχει και ο τραπεζικός λογαριασμός 118/766805-85 της Εθνικής Τράπεζας.



ΠΑΛΙΑ ΦΥΛΛΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ" ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΤΗΣ VILLA BARBARA ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ. ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΧΤΑ ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ 7.00-10.00ΜΜ. ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΑΡΧΕΙ Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 118/766805-85 ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

## Πορεία αλληλεγγύης στο κέντρο της Αθήνας

για τον απεργό πείνας Κ. Καλαρέμα και τον Οδ. Καμπούρη. Η πορεία ξεκίνησε από την πλατεία Κάνιγγος και συμμετείχαν περίπου 500 άτομα. Με πάθος και δυναμισμό φωνάχτηκαν συνθήματα για την απελευθέρωση των δύο συντρόφων, καθώς και των υπόλοιπων φυλακισμένων αναρχικών.

Γράφτηκαν συνθήματα στους τοίχους και μοιράστηκαν προκηρήξεις στον κόσμο. Οι μπάτσοι, μετά από κάποιο σημείο, είχαν περικυκλώσει, κατά κάποιον τρόπο, την πορεία αλλά ο δυναμισμός και η αποφασιστικότητα του κόσμου έκανε αδύνατη την πιθανή βέληση τους να διαλύσουν την πορεία. Η πορεία διαλύθηκε στην Κάνιγγος.

## Εκδήλωση Αλληλεγγύης

Την Τρίτη 7 Νοεμβρίου θα πραγματοποιηθεί στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο (ΑΣΟΕΕ), εκδήλωση για τον απεργό πείνας Κώστα Καλαρέμα. Η εκδήλωση θα περιλαμβάνει:

- ★ συζήτηση στις 18:30 με θέμα την κλιμάκωση του αγώνα για την άμεση απελευθέρωση του Κώστα,
- ★ συναυλία στις 21:00 με παράλληλη προβολή σλάιντς και έκθεση φωτογραφικού υλικού.



## Γράμμα του Οδυσσέα Καμπούρη

**ΣΤΙΣ 19-6-94 ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ** επίθεση κατά του αστυνομικού φρουρού των γραφείων του ΚΚΕ στον Περισσό. Το γεγονός αυτό συμβαίνει σε μια περίοδο με ειδικό βάρος για την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, της οποίας οι σκιαμαχίες με τον αόρατο εχθρό της τρομοκρατίας είχαν αρχίσει να "κάνουν κοιλιά". Το πρόβλημα του αποτελέσματος προέβαλε επιτακτικό τόσο για αυτήν, όσο και για τα στελέχη που αποτελούν το δικωτικό κορμό της ειδικής της υπηρεσίας.

Αμέσως μετά το γεγονός, έρχονται στην επιφάνεια τα συνθήματα τρομοκρατίας και αναπτύσσεται σχετική παραφιλολογία. Παράλληλα η ασφάλεια δράττεται της ευκαιρίας -μέσω της γνωστής μεθόδου της διαρροής πληροφοριών στα ΜΜΕ- προσανατολίζει τα βλέμματα στο χώρο των αναρχικών. Επί δύο μέρες δημιουργεί την εικόνα του δράστη που στη συνέχεια... ω! του θαύματος θα συλλάβει. Συλλαμβάνονται δύο μέρες μετά το γεγονός, μετά από ένοπλη έρευνα της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας στο σπίτι μου και κατηγορούμαι ως δράστης της επίθεσης στον Περισσό. Της σύλληψής μου έπονται και άλλες έρευνες σε σπίτια φίλων και συντρόφων.

Η δράση μου στο χώρο των αναρχικών, η

συμμετοχή μου στα κοινωνικά κινήματα καθώς και οι σχέσεις μου με αγωνιστές του ευρύτερου αντιεξουσιαστικού χώρου, φαίνεται πως με έχουν καταστήσει ώριμο ως στόχο της επίθεσης των δικτών μου. Μιας επίθεσης με σκοπό την παραδειγματική τιμωρία, την ποινική μου εμπλοκή και εξόντωση, αλλά και τη μέγιστη δυνατή καταστολή και συκοφάντηση του πολιτικού χώρου στον οποίο ανήκω. Για άλλη μια φορά, η πάντα παρούσα και διάχυτη στην κοινωνική πραγματικότητα κρατική καταστολή, προσωποποιείται εμπλουτισμένη με όλα τα ειδικά της χαρακτηριστικά για να επαναδιαχυθεί, με απτό αποτέλεσμα στο άμεσο περιβάλλον και σαν σαφές παράδειγμα και μήνυμα πυγμής προς την κοινωνία.

Η ασφάλεια έχει φροντίσει με το γνώριμο τρόπο που την χαρακτηρίζει να στοιχειοθετήσει τις σε βάρος μου κατηγορίες. Με την συνδρομή ακτινών λείζερ "ανακαλύπτουν" σε ένα απ' τα κράνη που φέρεται να έχουν χρησιμοποιηθεί απ' τους δράστες, χαραγμένο το όνομα "Οδυσσέας". Τα λαγωνικά τους σπένδουν να τεκμηριώσουν το "εύρημα" λέγοντας ότι το κράνος αναγνωρίστηκε απ' την αδελφή μου, πράγμα που δεν έγινε ποτέ και που πουθενά δεν προκύπτει στη δικογραφία. Για να δέσει το

παραπάνω 24 ώρες μετά την σύλληψή μου αποκαλύπτεται, πάνω στην μία απ' τις δύο μηχανές που φέρεται να χρησιμοποιήσαν οι δράστες, τμήμα δακτυλικού αποτυπώματος όμοιο με το δικό μου. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι μηχανές βρίσκονταν στα εργαστήρια της σήμανσης, λίγες ώρες μετά το γεγονός της επίθεσης. Το αποτύπωμα βρέθηκε τρεις μέρες μετά.

Η πατροπαράδοση λογική και μεθοδολογία του χωροφύλακα με το γνωστό απ' το παρελθόν σε ανάλογες περιπτώσεις τρόπο διαμορφώνει εντυπώσεις και τροποποιεί την δικογραφία σε βάρος του κατηγορούμενου. Η ίδια λογική που επανειλημμένα έχει προκαλέσει ειρωνία και γέλωτα δίνει υπόσταση σε άλλη μια επιτυχία. Καθ' όλη τη διάρκεια της ανάκρισης δεν έχει προστεθεί στη δικογραφία ούτε ένα στοιχείο πέρα από τα διαβιβαστικά της ασφάλειας. Αποσιωπείται δικριτικά ότι κανένας απ' τους αυτόπτες μάρτυρες δε με αναγνωρίζει σαν έναν από τους δράστες.

Η υπόθεση παίρνει διαστάσεις μόνο στο χώρο του θεάματος μέσα από βαρύγδουπους χαρακτηρισμούς αστυνομικοδικανικού τύπου όπως: "δραστήριος αναρχικός", "ιδιαίτερα επικίνδυνος" κ.α που επιχειρούν να καλύψουν τη σαθρότητα και το παράδοξο του κατηγορητηρίου με το μύθο. Εναν μύθο που υπηρετείται με επιμέλεια μέσα από τα δρακόντεια μέτρα ασφάλειας κατά τις προσαγωγές, ειδικές συνθήκες κράτησης στα δικαστήρια... με σκόχο

τον εντυπωσιασμό που τα παραπάνω προκαλούν όταν μεταδίδονται μέσα απ' τις κάμερες.

Απ' την πρώτη στιγμή της σύλληψής μου αρνούμαι τις κατηγορίες που μου αποδίδουν και αντιστέκομαι στις μεθοδεύσεις της ασφάλειας. Η στάση της άρνησης, δηλ. της μη συνεργασίας με τους δικωτικούς μηχανισμούς, σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί μη θέση, όπως ο εισαγγελέας της έδρας της 6110 βιάστηκε να σχολιάσει. Η στάση της άρνησης αποτελεί την φύση και θέση απέχθεια στους δώκτες μου και τα σχέδιά τους, ελάχιστη πράξη αξιοπρέπειας μπροστά στη βαρβαρότητα των μεθοδεύσεων, την ανθρώπινη αγανάκτηση μπροστά στο μέλλον που προσπαθούν να μου προδιαγράψουν. Αποτελεί στάση αντίστασης σ' αυτούς οι οποίοι καθημερινά προσπαθούν "την αρετή να την βαφτίσουν εγκλημα". Βρίσκομαι ήδη προφυλακισμένος 16 μήνες και ενώ έχει σχεδόν εξαντληθεί το περιθώριο της προφυλάκισης μου της προκαταβολικής τιμωρίας, δικάζομαι την 1η Νοέμβρη στον τριμελές Εφετείο Αθηνών.

Σαν "δραστήριος αναρχικός" -όπως με χαρακτήρισαν υπονώντας την αναμφισβήτητη ενοχή μου- δεν έχω άλλο δρόμο απ' αυτόν του αγώνα. Αγώνα ενάντια στο οργανωμένο ψεύδος και τις μεθοδεύσεις για να είναι και η δική μου άλλη μια δίκη -καταδίκη των ειδικών υπηρεσιών και των σχεδίων τους. Αγώνα για την υπόθεση της Ελευθερίας. (19/10/95)

## Γράμμα του Χριστ. Μαρινού

**ΠΕΜΠΤΗ 2 ΝΟΕΜΒΡΗ**, τέσσερις μήνες στη φυλακή για μια υπόθεση από την οποία το μοναδικό μέλλον που μου επιτρέπεται είναι αυτό της ηθικής και φυσικής μου εξόντωσης, μέχρι εδώ ήταν. Από σήμερα είμαι απεργός πείνας, αρνούμενος το καθεστώς της αιχμαλωσίας που με τόσο μίσος και με τέτοια εγκληματική ενδελέχεια μου επέβαλαν οι σχεδιαστές και εφαρμοστές των προγραμμάτων προστασίας της "Δημόσιας Τάξης", τα επιτελεία της Γενικής Ασφάλειας, αυτές οι διακεκριμένες αντικοινωνικές ομάδες.

Τρία χρόνια και τέσσερις μήνες, τόσος είναι ο χρόνος που βρέθηκα εκτός φυλακής. Αποφυλακισμένος τότε, τον Φλεβάρη του '92, από μία υπόθεση που για να τελεσφορήσει, α-

παλλακτικά βέβαια για μένα, χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια και έξη μήνες, από τα οποία τα δύο χρόνια και δύο μήνες προφυλακισμένος. Έτσι χοντροκομμένα σκιαγραφείται η άθλια "κατανομή" του χρόνου που "διάγω" στο ένα τρίτο περίπου του συνολικού χρόνου της ζωής μου. Μάταια προσπαθούσα να συμπεριφέρωμαι "φυσιολογικά" όπως λέγεται, προσποιούμενος για το παρελθόν μου -που ποτέ δεν υπήρξε παρελθόν αλλά ένα διαρκές παρόν που καθόριζε επιτακτικά το μέλλον- ότι δεν ήταν παρά μερικές "στιγμές" που είχαν οριστικά παρέλθει, αδιαφορώντας για τα δυσώιωνα προ-

μήνυμα που κάθε φορά εμφανίζονταν.

Πόσο μίσος και πόσο μένος συσπειρώνεται στα κλιμάκια των υπηρεσιών καταστολής, πόση μανία φωλιάζει στις ψυχωτικές προσωπικότητες που τα στελεχώνουν, πόσα παιχνίδια στοιχηματίζονται και πως εξαγρυώνονται μέσα από τέτοιες υποθέσεις.

Βρίσκομαι λοιπόν σ' αυτή τη θέση που εδώ και καιρό μου επιφύλασσαν οι μπάτσος σε όλες τις εκδοχές των ανεκπλήρωτων ονείρων τους.

Φυλακισμένος με τις πιο βαριές κατηγορίες που έχω αντιμετωπίσει μέχρι τώρα, και που θα μπορούσα ποτέ, έστω και θεωρητικά, να αντιμετωπίσω.

Σε μια θέση από την οποία μόνο διακυβεύοντας την ίδια μου τη ζωή θα μπορούσα να σταθώ με την αξιοπρέπεια και του αγώνα που αυτή επιβάλλει.

Και όλα αυτά τα υφίσταμαι, από την άποψη της δικογραφικής πραγματικότητας, επειδή ένα ξεστρώτος κατασκευασμένος ρουφιανόκος δέχτηκε να παίξει σε τέτοια έκταση, εκβιαζόμενος, το παιχνίδι της Γενικής Ασφάλειας.

Όταν όλοι οι βασικοί "συγκατηγορούμενοι" μου δηλώνουν με τους πιο λεπτομερείς και κάθετους τρόπους το ρεσιτάλ συναλλαγής που δόθηκε στην Ασφάλεια, επιβεβαιώνοντας του ισχυρισμούς και τις κραυγές διαμαρτυρίας μου για τις μέθοδους που μετέρχονται οι δικωτικοί μηχανισμοί σε πλήθος περιπτώσεων. Και ενώ συμβαίνουν αυτά, από τη μεριά της η τακτική ανάκριση δεχόμενη τα διάτρητα διαβιβαστικά της πολυσέλιδα υπομνήματα με μια σειρά από ανεκτίμητα, προς το παρόν, στη σπουδαιότητά τους στοιχεία, στηρίζει αυτά που με μια απλή ανάγνωση καταρρέουν σε χάρτινους πύργους.

Προσπαθεί με κάθε τρόπο να "κλείσει" τη δικογραφία παίρνοντας καταθέσεις "τσόντες" αφού πρώτα έχει κάνει μια πλούσια, σκανδαλώδη, διευκρινιστική κουβεντούλα με τους μάρτυρες. Προσπαθεί να συμμαζέψει δηλαδή τα ασυμμάζευτα, ενώ όλα γύρω φωνάζουν πως ο βασιλιάς είναι γυμνός.

Περιμένω τόσους μήνες αναπτύσσοντας την υπεράσπισή μου με αιτήματα, επιστολές και καταθέσεις σύμφωνα με όλες τις ευκαιρίες που μου δίνονται από τους υπάρχοντες νομικούς κανόνες, υπομένω αυτή την επιφυλακτική προφυλάκιση μέχρι να μου δοθεί η δυνατότητα μιας ολοκληρωμένης αντικειμενικής εκτίμησης της όλης υπόθεσης. Υπομονή που σχηματίστηκε μόνο μετά από τις μακροχρόνιες δοκιμασίες μου, διαφορετικά κανείς "μέσος άνθρωπος", σύμφωνα με την προφιλή χαρακτηρισμό των κοινωνιολόγων, δεν θα άντεχε στο καθεστώς αυτής της παρατεταμένης αγριότητας.

Στην επιστολή μου, στις 29-9 προς τον 28ο τακτικό ανακριτή

σημείωνα: "Είλικρινά κύριε ανακριτή αδυνατώ να καταλάβω με ποιες λογικές αξιολογείτε τις καταθέσεις των "συγκατηγορουμένων μου..." "... Νομίζετε ότι τα πάντα αποτελούν προσχήματα και ελιγμούς του κατηγορούμενου; Λέτε να είναι τόσο απλή και εύκολη η αλήθεια για σας; Τόσο εξαντλητικά κατανοήσιμη είναι η πραγματικότητα που αντιμετωπίζετε;... Γιατί δε με καλείτε σε κατά αντιπαράσταση εξέταση με τους Αδαμαντίδη, Μπαλτά... Μήπως επειδή είναι γνωστό ότι οι "συγκατηγορούμενοι" μου είναι σταθεροί στις θέσεις τους;...". "Για πόσο καιρό εσείς νομίζετε ότι μπορώ να αντέξω;..."

Δυστυχώς όμως έκανα λάθος. Δεν έχω τίποτα για να περιμένω, μπορεί να είμαι φυλακισμένος, αλλά λοβοτομή δε μου έγινε ακόμη. Να λοιπόν οι ρόλοι, οι θέσεις και το απαράβιαστο των ορίων της Κρατικής ιεραρχίας πώς λειτουργούν άψογα εκπληρώνοντας το ιστορικό τους νόημα.

Πώς μπορεί να απαντήσω σ' αυτούς τους μηχανισμούς που με συνθλίβουν; Ποιον μπορώ να πείσω για το αυτονόητο των προθέσεων των δικωτικών μηχανισμών;

Απαλλαγμένος από παλιότερες δεσμεύσεις, "συμπλεύσεις" με συγκατηγορούμενους, καταστάσεις που υποχρεωτικά με ξεπερνούσαν, και κάποιες φορές είναι η αλήθεια πως ξευτέλιζαν την πραγματικότητα των διώξεων, επιστρέφω κι εγώ στην "δική μου" ιστορία και στα νοήματά της.

Αρνούμαι αυτή την εξασμένη πραγματικότητα, αρκετά με αυτό τον πολυπαθή και πολυτάραχο βίο μου.

Αποφασίζω αμετάκλητα από σήμερα στο όνομα της ελευθερίας, στο όνομα του αγώνα για την αυτονομία του ατόμου και της κοινωνίας, αυτή την έσχατη μορφή πάλης, την απεργία πείνας.



## ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ: ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΡΝΗΣΗΣ

συνέχεια από την 1η σελίδα

τον καθηλώνει απαιτώντας περισσότερο θάμα και οδηγώντας τον στην κόλπη για να επιβραβέυσει τη βλακεία. Η βλακεία, πλέον, έχει πάρει τέτοιες διαστάσεις που καθηλώνει την κοινωνία ανεπανόρθωτα. Κάποιες φωνές αντίστασης δεν αρκούν όχι μόνο για κοινωνική αλλαγή αλλά ούτε για ταρακούνημα του ναρκωμένου υποκειμένου. Παρόλα αυτά "ο αγώνας συνεχίζεται". Νέα παιδιά αλλά και κάποιοι παλιότεροι εναπομείναντες συνεχίζουν να αντιστέκονται στη σήψη προτείνοντας μια ανθρώπινη κοινωνία με δικαιώματα στην εργασία - δημιουργία, δίχως κυριαρχία. Κόντρα στον εθνικισμό - σωβινισμό - ρατσισμό νέοι αντιφασίστες διαδηλώνουν και αγωνίζονται για το δικαίωμα και την ομορφιά του διαφορετικού. Κόντρα στη στρατικοποίηση, τον πόλεμο και την εχθρότητα, νέοι αντιμιλιταριστές α-

γωνίζονται για την φιλία μεταξύ των λαών, την "εθνική" ειρήνη και την άρνηση στρατεύσεως.

Οι κυβερνήσεις που περάσανε, περνάνε (σαρβάνους και λεηλατούν) από αυτό το τόπο παίρνουν τα μέτρα τους για να μην χαλάσουν τα σχέδιά τους. Ποινικοποιούν τους αγώνες μας, τις απόψεις μας και συνάμα κόπτονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Τουρκία, Αλβανία κλπ. Ψηφίζουν και δέχονται στους διενδείς οργανισμούς, άρθρα - νόμους για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα τηρούν στα φαντασιακά πολιτικά τους σενάρια. Μ' αυτή τη λογική - τακτική οδηγήθηκαν και σε καταδίκη από Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τους αρνητές στρατεύσεως.

Πέντε χρόνια πριν από το 2000 και το Διαρκές Στρατοδικείο Θεσσαλονίκης κατέληξε σε καταδίκη 4 χρόνων δίχως αναστολή οδηγώντας με (ήμουν ήδη από τον Αύγουστο προφυλακισμένος) στις στρατιωτικές φυλακές Παύλου Μελά. Γι' αυτούς η φυλακή είναι κάτι νόμιμο, για μένα άδικο. Στις φυλακές εξαγρυώνουν τα κοινωνικά τους όνειρα(;) και "στον ξύπνιο τους" μας μιλάνε για δικαιοσύνη. Τι καταισχύνη, αλήθεια που μας περιβάλλει! Εγώ αρνούμαι τη βία και αυτοί μου την επιβάλλουν με τη βία. Εγώ βλέπω "εθνικούς φίλους" και συνεργασία και αυτοί μου διδάσκουν έχθρα και πόλεμο.

Ο Στρατός, η βία έχει αντικαταστήσει τη δημοκρατία, την πολιτική, τη Πολιτεία. Αντιμετωπίζουν τον πολίτη ως υπήκοο και επιδιώκουν να συντρίψουν μέσω της τρομοκρατίας κάθε φωνή αντίστασης. Δημιουργούν πολέμους, αφού πρώτα σπέρνουν ιδεολογήματα και καταστέλλουν κάθε εσωτερικό τους "εχθρό".

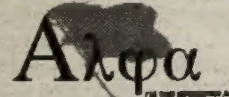
Αρνήθηκα τον στρατό, όπως αρνούμαι να αφαιρέσω τη ζωή οποιουδήποτε πολίτη. Μα συνάμα την άρνηση μου στην στρατικοποίηση την εξέφρασα έμπρακτα πολιτικά. Γι' αυτό με δίκασαν και με φυλακίσανε. Όχι απλά γιατί απέφυγα να πάω στο στρατό, αλλά γιατί αρνήθηκα.

Δεν τους ενοχλεί να μην υπηρετήσω, αφού ήδη στη Βουλή και στην κυβέρνηση υπάρχουν αρκετοί που δεν υπηρέτησαν. Τους ενοχλεί που υπάρχει προβάδισμα συνεύθησης. Τους ενοχλεί που βγαίνω δημόσια και αγωνίζομαι για την αυτοδιάθεση του εαυτού μου. Τους ενοχλεί που τους αμφισβητώ. Αυτό είναι το ποινικό μου αδίκημα και καλούμαι να κάσω στην φυλακή για τα επόμενα 4 χρόνια. Ενόψει του εφετείου αφιερώνω με οργή, δημόσια μερικούς στίχους που βγήκαν δίχως σκέψη - σκοπό:

Αμέτρητοι καφέδες  
βήματα αργά που σκοπό δεν έχουν  
σκέψεις σε τέσσερα - τρία  
με πέτρινα βλέμματα  
και τσιγάρα να αναβοσβήνουν.  
Ποιά ψυχή θε να φυλακίσεις  
ποιά συμμόρφωση να φέρεις  
Το μυαλό μου αλλού είναι  
άλλα μέρη ζει  
πουλί που δεν πιάνεται  
σίδερο που δε λυγίζει  
Ξανά μπροστά σου θα βρεθώ

Σ/Φ Παύλου Μελά

Η δίκη του Νίκου Καρανίκα σε δεύτερο βαθμό ορίστηκε για τις 19 Δεκέμβρη, στο Διαρκές Στρατοδικείο Θεσσαλονίκης. Η δίκη του Στέφανου Ασημακόπουλου ορίστηκε για τις 15 Νοέμβρη στο Αεροδικείο Αθήνας.

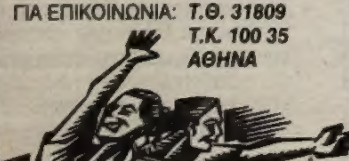


ΕΤΟΣ 1ο ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 28

ΕΚΔΟΤΗΣ: "ΑΛΦΑ" Α.Μ.Κ.  
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ  
ΕΚΔΟΣΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ  
ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟ-  
ΠΟΥΛΟΥ 45  
Τα γραφεία είναι ανοιχτά κάθε Πέμπτη  
7.00-10.00μ.μ.

ΤΗΛ. - FAX: -  
ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τ.Θ. 31809  
Τ.Κ. 100 35  
ΑΘΗΝΑ





# “ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ” ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

**Μ**ΕΣΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ του εκσυγχρονισμού και της αναδιάρθρωσης της κυριαρχίας, αυτής της νέας βαρβαρότητας που βλέπουμε να δημιουργείται σιγά-σιγά γύρω μας, οι οργανωτικοί εφιάλτες ενός κράτους που το ηλεκτρονικό μάτι του ελέγχει τη ζωή και την καθημερινότητα των υπηκόων του, γυρίζουν σε καινούργια περπυλίσματα-παγίδες για την ανθρώπινη ελευθερία και αξιοπρέπεια. Η προσπάθεια της εξουσίας να κυριαρχήσει σε όλο και περισσότερους τομείς της ανθρώπινης ζωής έχει μια διαλεκτική και μια δυναμική εξέλιξη σε σχέση με την κοινωνική πραγματικότητα, τις οικονομικές επιταγές και τη χρήση της τεχνολογίας και των πληροφοριών.

Εκεί που η κρατική βία συναντάει την τεχνολογία και προσπαθεί να διαμορφώνει αντίστοιχες κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες, το μείγμα γίνεται εκρηκτικό και επικίνδυνο για την υπόθεση της χειραφέτησης.

Εκεί που η δύναμη πυρός και η πυγμή του Ελληνικού κράτους συναντάει τη σύγχρονη τεχνολογία της ηλεκτρονικής και της πληροφορικής, σε μια ιστορική περίοδο κοινωνικών φαινομένων όπως η ξενοφοβία, ο ρατσισμός, η παραίτηση, με τις κυρίαρχες πολιτικές επιλογές του εθνικισμού και του εθνοκεντρισμού να καταπιέζουν κάθε απόπειρα να αρθρωθεί ο διαφορετικός λόγος του διεθνισμού και της επαναστατικής αλλαγής (ειδικά όταν κινήματα και οργανωμένη δράση των καταπιεσμένων δεν υπάρχει), τότε το μείγμα γίνεται επικίνδυνο και η προσθετική αύξηση των ποσοστών καταστολής δεδομένη.

Οι τελευταίες ανακοινώσεις και σχέδια του υ-

πουργείου δημόσιας τάξης και του αλβανοφάγου υπουργού Σήφη Βαλυράκη που ανακοινώθηκαν ή “διέρρευσαν” στον αστικό τύπο τις τελευταίες ημέρες, μέτρα και σχέδια για το “αγκάθι” που ονομάζεται “λαθρομετανάστευση” και για τη συνολική επιτήρηση, είναι κομμάτι αυτής της εκσυγχρονιστικής προοπτικής του ελληνικού και ευρωπαϊκού καπιταλισμού.

Τα σχέδια μεγαλεπίβολα. Βγαλμένα λες από μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας. Ένα από τα μέτρα αυτά περιλαμβάνει μηχανήματα με ηλεκτρονικούς αισθητήρες, με τα οποία θα γίνεται επιτήρηση των συνόρων του ελληνικού κράτους. Με την κατάλληλη τοποθέτηση των μηχανημάτων: “μπορούν να αντλούν άμεσα και με ακρίβεια πληροφορίες για κινήσεις μέσων και ατόμων σε συγκεκριμένες περιοχές. Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται στον κεντρικό εγκέφαλο του συστήματος και ακολουθεί επεξεργασία και εκμετάλλευσή τους από τα επιχειρησιακά κλιμάκια.” (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 2-11-1995).

Αυτή η επίθεση είναι πρώτα ιδεολογική. Προετοιμάζει το έδαφος για την υλική της πραγματοποίηση παίζοντας στο πεδίο του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Συνδέοντας την ύπαρξη των μεταναστών με την εγκληματικότητα, την ανεργία, την ανέχεια, δημιουργούν τον “αποδιοπομπαίο τράγο” για τα προβλήματα που οφείλονται στην ίδια την επίθεση κράτους και κεφαλαίου. Κράτους και κεφαλαίου που θα βρουν -ως καλοί γιατροί- τη λύση ενός ψευδεπίγραφου προβλήματος που δημιουργούν.

Η ελληνική επικράτεια, ως εξωτερικό σύνορο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι σημαντικό να απο-

δείξει και να κατοχυρώσει την αναγκαιότητά της για τη θωρακισμένη Ευρώπη φρούριο της Σέγκεν, των αντιμεταναστευτικών νόμων και της καταστολής του διαφορετικού.

Αν η αρχή της οργουελοποίησης στρέφεται ενάντια στους μετανάστες και τις μειονότητες, η συνέχεια (που ήδη βιώνουμε καθημερινά) θα χτυπάει κάθε εξεγερμένο, κάθε διαφορετικό και κάθε απόπειρα για αγώνα. Η τελευταία έξαρση των μπλόκων (μια αιτία υποτίθεται πως είναι ο έλεγχος για “λαθρομετανάστες”) και της αστυνομοκρατίας, ο εκσυγχρονισμός του επιστημονικού δυναμικού της αστυνομίας (μηχανήματα ανάλυσης DNA), το γενικευμένο κλίμα εθνικισμού και στρατικοποίησης της κοινωνικής ζωής, το αποδεικνύουν και βάζουν τους καταπιεσμένους μπροστά στις ευθύνες τους. Στο κάτω-κάτω η γερμανική κοινωνία του μεσοπολέμου δεν είναι μακρινή και ξεχασμένη ιστορία.

**A.K.**

## Ας ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα

(ας μιλήσουμε λίγο για Αναρχία)

Οι πιο πολλοί νομίζουν πως η αναρχία είναι το χάος και οι πράξεις παράλογης βίας και εχθρότητας που προέρχονται απ' το πουθενά.

Έτσι λοιπόν είναι πολύ εύκολο για τον καθένα αδαή να κρίνει τους αναρχικούς ως αλήτες, προζόνια, με ψυχολογικά προβλήματα κ.α.

Βέβαια να πούμε πως για τους παραπάνω χαρακτηρισμούς δεν λείπει η βοήθεια των ΜΜΕ σε συνεργασία με το κράτος στο να κάνουν το σύνολο των αμαθών να κρίνει τους αναρχικούς με τόσο ανεδαφικούς και φτηνούς τίτλους.

Τα παραπάνω γεγονότα μας γεμίζουν οργή προς τους λακέδες του αλλά και το ίδιο το κράτος, γι' αυτό να είμαστε ξεκάθαροι:

**ΘΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΑΜΕ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ**

Όμως θα πρέπει να πούμε τι σημαίνει αναρχία. Αναρχία δεν είναι ούτε το χάος, η χωρίς λόγο βία, ούτε τίποτα από τους συνηθισμένους γελοίους χαρακτηρισμούς. Αναρχία είναι η ελευθερία του να ψάχνεις, να δημιουργείς, να έχεις κριτήριο άρνησης στις καταστάσεις που βιώνεις, σημαίνει να αγαπάς τη ζωή και να αποφεύγεις την επιβίωση.

Η αναρχία δεν είναι μια ιδεολογία που απλά έχει γραφτεί σε βιβλία είναι ΣΤΑΣΗ ΖΩΗΣ.

Αναρχία είναι η άρνηση και ο πόλεμος προς τους παραγόντες που σε καταπιέζουν (ΚΡΑΤΟΣ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ).

Σημαίνει να είσαι άνθρωπος που εσύ νοιώθεις χωρίς υτοπαρισμένες ιδέες.

Σημαίνει να ζεις την ελευθερία που σου χαρίζει τη γνώση χωρίς να δέχεσαι να υποβαθμίζουν την προσωπικότητά σου τα διάφορα ΣΧΟΛΕΙΑ - ΦΥΛΑΚΕΣ και οι ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ - ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ που σε βαθμοποιούν, κρίνουν, χαφιεδίζουν, περιορίζουν, τιμωρούν, που γενικά σε προετοιμάζουν να γίνεις το αυριανό υπάκουο ρομπότ που θα υπηρετεί αιώνια τους ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ - ΚΥΡΙΑΡΧΟΥΣ του.

Σημαίνει να ξέρεις πως στους πολέμους που αυτοί φτιάχνουν κρύβονται συμφέροντα κτηνωδίας και πως το να είσαι πατριώτης σημαίνει να υπηρετείς τα παραπάνω συμφέροντα που δημιουργούν και τους “ΕΧΘΡΟΥΣ” στον πόλεμο, επίσης θύματα του κράτους που τους κυβερνάει.

Αναρχία σημαίνει να διεξάγεις ΠΟΛΕΜΟ στους καταπιεστές σου γιατί μόνο τότε κανείς αποκτάει αξιοπρέπεια - ανθρωπιά - ζωή.

Σημαίνει να μην μοιρολατρείς για τα γεγονότα γύρω σου, αλλά να αγωνίζεσαι σκληρά για την ΑΕΘΝΙΚΗ - ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΜΕΝΗ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ κοινωνία της ΑΝΑΡΧΙΑΣ.

Σημαίνει να ξέρεις πως στη ζωή, η Ελευθερία είναι η ομορφιά του να ζεις και το πολυτιμότερο πράγμα στις επιδιώξεις των ανθρώπων.

Σημαίνει να ξέρεις πως οι ηγέτες, τα αφεντικά και τα ταράκια τους είναι αυτοί που διαπράττουν ατιμωρήτα τα πιο φρικτά εγκλήματα από καταβολής κόσμου και θα συνεχίσουν να το κάνουν μέχρι να καταλάβουμε, πως είναι καιρός πια να αντισταθούμε, να αντιδράσουμε, να διεκδικήσουμε τη χαμένη μας ελευθερία, τα όνειρα για ένα καλύτερο κόσμο, το δικαίωμα μας στη ζωή.

Είμαστε ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ και είμαστε περήφανοι γι' αυτό.

**ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥΣ ΘΑ ΜΑΣ ΒΡΙΣΚΟΥΝ ΠΑΝΤΟΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΤΟΥΣ**

Όσο υπάρχουν κράτη και αφεντικά θα εξακολουθούμε να είμαστε η παρανομία που αντιστέκεται στην νομιμότητα του εγκλήματος.

**Αναρχικοί Μαθητές Πάπας.**

Δημοσιεύουμε αυτή την εβδομάδα το δεύτερο μέρος του πολύ ενδιαφέροντος κειμένου της ακτιβίστριας Stasa Zojovic

### Οι γυναίκες στο μέτωπο

Η συμμετοχή των εθελοντών δεν ήταν μυστική, μα γνωστή δημοσίως. Τα κυβερνητικά media και η σερβική τηλεόραση τους επέδειξαν ιδιαίτερη ευαισθησία απέναντί τους και τους προέβαλαν ως ιδιαίτερα “πατριώτες”. Πράγματι, πολύ λίγες γυναίκες δήλωσαν εθελόντριες, κι αυτό, επαναλαμβάνω, όχι γιατί ήταν μυστική η ύπαρξη των εθελοντικών σωμάτων. Το είχε αναγνωρίσει και ο Τύπος, ειδικά κατά την περίοδο 1991-1992, που η φιλοπόλεμη ευφορία ήταν ακόμη έντονη. Τα media και κυρίως αυτά που προωθούσαν τον πόλεμο (Βιτσέρνιε, Νοβόσι, Πολίτικα Εξπρές, Ντούγκα, Νοβόσι, Ιλου-στρόβανα Πολίτικα, η Σερβική Τηλεόραση κλπ.) δημοσίευαν συνεχώς αναφορές από το μέτωπο, εξιστορώντας συνεχώς τις ίδιες “περιπέτειες” για το ίδιο πρόσωπο ή την ίδια οργάνωση. Θα προσπαθήσω να εξηγήσω αυτό το ενδιαφέρον, που σίγουρα δεν αντιστοιχούσε στον πραγματικό αριθμό των γυναικών στρατιωτών.

Στο στρατό, καθώς και στη ζωή του πολίτη, τα φύλα παίζουν συγκεκριμένους ρόλους. Πρόκειται για μια διαίρεση ανάμεσα στις πρώτες και τις τελευταίες γραμμές της μάχης: οι άντρες βρίσκονται στην εμπροσθοφυλακή και οι γυναίκες στην οπισθοφυλακή. Η σχέση αυτή αλλάζει κάπως σε περιπτώσεις πολέμου, μα οι γυναίκες παραμένουν αποκλεισμένες από τα περισσότερα στρατιωτικά επαγγέλματα. Από τα άρθρα των εφημερίδων είναι αδύνατο να καταλάβει κανείς αν οι γυναίκες πήραν μέρος σε μάχες κι αν ναι, σε ποιο βαθμό. Στους σύγχρονους στρατούς και συμμαχίες πολλών λόγος γίνεται για το νέο ρόλο των γυναικών, ιδιαίτερα για το ρόλο τους στις μάχες, παρόλο που ελάχιστες πηγαίνουν στο μέτωπο.

Απ' όλες τα γυναικεία στρατιωτικά σώματα, τα πιο πολλά έχουν γραφτεί για το γυναικείο μονάδα πυρομαχικών, τη μοναδική ολόκληρη το στρατό, που ιδρύθηκε στη Λίκα (κοντά στο Γκόσπιτς) το Δεκέμβριο του 1991. Η πρώτη μεραρχία Προάσπισης των Εδαφών στην Κράινα έκανε δεκτές γυναίκες εθελόντριες, ηλικίας 20-50 και έδωσε σε όλες τον τίτλο του στρατιώτη του Γιουγκοσλαβικού Στρατού. Ο στόχος ήταν να δημιουργηθεί “ένας μεγαλύτερος αριθμός ειδικευμένων στρατιωτών” (11), όπως επίσης και “να δείξουν στους δειλούς άντρες ότι ακόμη και οι γυναίκες μπορούν να γίνουν επιτυχημένοι στρατιώτες” (12) Είναι ξεκάθαρο, λοιπόν, ότι το κύριο σχέδιο ήταν η προσέλκυση των αντρών στο στρατό, αφού η ύπαρξη και μόνο των γυναικών θα τους ενέπνεε να στρατευθούν κι αυτοί: “αφού εκλείπουν οι αληθινοί στρατιώτες και πολλοί λιποψυχούν, παριστάνουν τους άρρωστους ή μεθικοποιούν, θα δημιουργήσουμε ένα πρότυπο σώμα γυναικών που θα κάνει τους άντρες να ντρέπονται”. Η ίδια εφημερίδα γράφει ότι δεν πρόκειται για “σώμα-μαϊμού”, αλλά ότι είναι γνωστό στις στρατιωτικές οργανώσεις πως “ελάχιστοι είναι οι άντρες που μπορούν να αντισταθούν να προχωρήσουν σ' ένα στρατό που έχει και γυναίκες. Θεωρείται ντροπή να μην πάνε”. (14)

Απ' όλες τις γυναίκες της μονάδας που αναφέραμε, πιο διάσημη έγινε η Σλάβικα Μιχαήλοβ, η “μοναδική γυναικεία-στρατιώτης πυρομαχικών στη Σερβία”. Και η ίδια εξηγώντας τα κίνητρά της για να συμμετέχει στο στρατό, επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η παρουσία των γυναικών στο στρατό επιστρατεύει πιο εύκολα τους πολίτες: “Βασικά, αισθάνθηκα υποχρεωμένη να πολεμήσω την άδικη συμπεριφορά των μητέρων εκείνων που διαδήλωναν έξω από το κτίριο της Βουλής στη Σερβία: που ακούστηκαν στη Σερβία μητέρα να καλεί το γιο της να πετάξει το όπλο; Την ίδια πρόκληση ένωσα και όταν αντίκρισα τους λιποτάκτες.” (15) Πρόσφατα έδωσε μια συνέντευξη, όπου είπε ότι αρχηγό της αναγνωρίζει το στρατηγό Ράνκο Μλάντιτς, ότι τελείωσε την εκπαίδευσή της πολύ γρήγορα, ότι ήταν στην πρώτη γραμμή της μάχης και ότι πυροβόλούσε από τανκ. (16) Μίλησε επίσης γι' αυτά

## Συγκέντρωση - εκδήλωση ενάντια στη Σέγκεν

**Τ**Ο ΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΣΑΒΒΑΤΟ πραγματοποιήθηκε εκδήλωση στο Γκάζι ενάντια στην συνθήκη του Σέγκεν. Διοργανώθηκε από συντρόφους που ασχολούνται με το θέμα και κυρίως σε ό,τι αφορά τους μετανάστες. Η περιοχή του Γκάζι, σε μεγάλο βαθμό, κατοικείται από Τούρκους μετανάστες και Τούρκους της Θράκης. Η εκδήλωση έγινε με σκοπό να πληροφορήσει τους κατοίκους της περιοχής για την συνθήκη, που όπως είναι γνωστό η ελληνική βουλή πρόκειται να την ψηφίσει το επόμενο καλοκαίρι. Το γεγονός της εκδήλωσης είχε γίνει γνωστό στους φασίστες, οι οποίοι αντιδρώντας γέμισαν την περιοχή με εθνικιστικά συνθήματα, καθώς και με συνθήματα εκφοβισμού των κατοίκων. Τα συνθήματα, όπως ήταν φυσικό σβήστηκαν όλα, και αντί να προκαλέσουν φόβο στους κατοίκους προκάλεσαν οργή και αγανάκτηση και αυτό φάνηκε από την προσέλευση τους, αλλά και από συζητήσεις. Το πιο κάτω κείμενο μοιράστηκε στην εκδήλωση:

“Ζούμε σε μια εποχή, που ο εθνικισμός αναβιώνει, μαζί με όλο το συμφερό των “εθνικόφρονων”, σαν αποτέλεσμα του καπιταλισμού και του ανταγωνισμού για το μεγαλύτερο μερίδιο από την εκμετάλλευση των καταπιεζόμενων όλων των χωρών (Ελλάδα, Τουρκία, Βουλγαρία...)”

Οι συνέπειες φαίνονται ξεκάθαρα (πχ στην Βοσνία) όταν άνθρωποι που μέχρι χτές ζούσαν αδερφωμένοι, σήμερα σφάζονται. Αυτό το λουτρό αίματος, έχει τις ρίζες του στο θρησκευτικό - εθνικό - πολιτισμικό φανατισμό.

Το ότι οι διαφορές κάνουν τους ανθρώπους να μισούνται αντί να τους ενώνουν, έχει τα αίτια του στην ταξική, άπιστη οργάνωση της κοινωνίας, στο κράτος και στον καπιταλισμό που έχει συμφέρον το να τσακίζει τους υποταγμένους ώστε να τους εκμεταλλεύονται ευκολότερα.

Τα πρώτα θύματα αυτών των “νέων” καταστάσεων είναι οι ξένοι εργάτες, οι μειονότητες, και οι αντιστεκόμενοι.

Εσείς σαν τούρκικη μειονότητα, ξέρετε καλύτερα την καταπίεση και την εκμετάλλευση στις περιοχές της Θράκης. Φύγατε από τις κοινότητες σας και ήρθατε σ' αυτή την τερατούπολη, αναζητώντας το όνειρο που σας έχουν στερήσει. Αλλά που ήταν καλά; Καταπίεση στην Θράκη, φτώχεια και ανέχεια στην Αθήνα.

Εκμεταλλεμένοι από τα αφεντικά που κλέβουν την αξία της εργασίας σας και ανεχόμενοι το ρατσισμό του κάθε τσόγλανου που πουλάει ανωτερότητα με το μαγαζί και τ' αμάξι του πατέρα του.

Η ελληνική κοινωνία βρίσκεται σε κρίση, οικονομική - πολιτιστική - πολιτική και υπεύθηνα γι' αυτήν είναι τ' αφεντικά, ντόπια και ξένα.

Σχεδόν ολόκληρη η κοινωνία κοιμάται ώπου να την αγγίξει η κρίση και τότε ίσως να αναζητήσει τους υπεύθυνους. Τα αφεντικά έχουν προβλέψει αυτή την αντίδραση και ρίχνουν λάσπη στους “αδύνατους” και αντιστεκόμενους.

Δηλαδή στον μετανάστε, στις μειονότητες και στους αντιστεκόμενους. Πάνω σ' αυτή τη λογική τ' αφεντικά της Ευρώπης δρομολογούν τη συνθήκη του Σέγκεν. Η συνθήκη του Σέγκεν κάνει τα σύνορα σφιχτά για τους ξένους εργάτες, θεωρεί εκ των προτέρων τις μειονότητες εσωτερικό εχθρό και νομοθετεί μια σειρά από νόμους που στόχο έχουν τον έλεγχο ολόκληρων πληθυσμών. Όλα αυτά συντελούν στην ίδρυση των ευρωπιάτων που ανα πάσα στιγμή θα βρίσκονται σε θέση να καταστείλουν κάθε ενδεχόμενη αντίσταση.

Ο “αέρας της φάμπρικας” δεν είναι ούτε ελληνικός, ούτε τούρκικος, ούτε αραβικός. Είναι αέρας της εκμετάλλευσης, της αδικίας και της ανισότητας.

**ΝΑ ΣΑΡΩΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΕΜΟ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΧΡΩΜΑ, ΦΥΛΗ, ΠΑΤΡΙΔΑ**

**ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΤΑΠΙΕΖΟΜΕΝΟΙ ΕΧΟΥΝ ΜΟΝΗ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΗ ΓΗ.**

Παλεύουμε για μια κοινωνία πανανθρώπινη χωρίς κράτη και όρια.

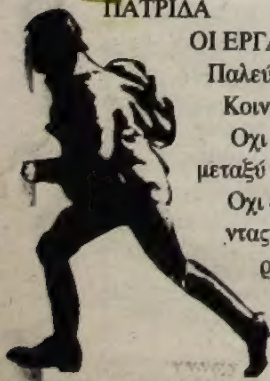
Κοινωνία δικαιοσύνης, ανθρωπιάς και λευτεριάς.

Οχι σε νόμους λίγων που προασπίζονται τα συμφέροντά τους. Λίγων που πολεμώντας μεταξύ τους δημιουργούν “κράτη” και καλλιεργούν εθνικισμό.

Οχι σε νόμους - τεράτων - υπερδυνάμεων - που ισοπεδώνουν τους λαούς απογυμνώνοντας τους από την ιδιαιτερότητα της τέχνης και της πολιτιστικής τους φυσιογνωμίας, ρομποτοποιώντας τους σε πανομοιότυπα υποταγμένα ανθρωπάκια.

**Η αλληλεγγύη είναι το όπλο μας**

**Αντεξουσιαστές - Αντεξουσιαστικές**





που με αυταπάτηση θυσιάσε: "Άφησα πίσω μου τον άντρα μου και τα δύο παιδιά μου..." Έτσι μυθοποίησε το ρόλο της γυναίκας-προστάτης, μυθοποίησε τη βία του στρατού και μας έδειξε πώς η "υπεράσπιση" και η "καταστροφή" γίνονται ένα: "κάψαμε ένα τανκ, σκοτώσαμε τους Ουστάσι στο Κούπρες". Αυτός ήταν, είπε, και ο λόγος που πολέμησε. (17)

Ο ρόλος των γυναικών είναι αυτός του θύματος και του συνεργάτη: "η προστασία της ζωής και της παρουσίας της 'δικής μας' πλευράς και η καταστροφή της 'εχθρικής' πλευράς". Η Κασσάνδρα κατάλαβε ότι η 'δική της' πλευρά δεν ήταν και τόσο δική της και ότι δεν υπάρχει διαφορά ανάμεσα στον "προσασπιστή" και τον επιτιθέμενο, ότι, δηλαδή, η συμμετοχή των γυναικών δεν πρόκειται να αλλάξει την κατ' ουσία πατριαρχική και μιλιταριστική φύση του στρατού.

Στις 3 Δεκεμβρίου 1991, στο απόγειο της πατριωτικής ευφορίας της σερβικής τηλεόρασης, ανακοινώθηκε ότι ιδρύθηκε ειδική μεραρχία γυναικών στην Γκλίνα. Στη μεραρχία αυτή, όπως και σ' όλες, οι διοικητές ήταν άντρες. Ένας διοικητής άνοιξε την ομιλία του προς τις γυναίκες με το στυλ του Καντάφι: "Όλες οι μητέρες μας είναι γυναίκες, όλες οι γυναίκες είναι μητέρες κι αν δεν είχαν υπάρξει πρωίδες δεν θα είχαν γεννήσει εσάς, τις νέες ηρωίδες". Μετά απ' αυτό οι γυναίκες ορκίστηκαν ότι θα πολεμούσαν "όλους τους εχθρούς των Σέρβων, με τη βοήθεια του Θεού". Έκτοτε δεν ξανακοιμήθηκαν τίποτα για τη μεραρχία αυτή. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι ήταν μια απλή κίνηση εντυπωσιασμού, που στόχο είχε να συγκαλύψει την έλλειψη "αληθινών ηρώων", μα και να τους προειδοποιήσει και τους κινητοποιήσει.

Στο στρατό της Σερβικής Αυτόνομης Περιοχής της Κράινα (1991) υπήρχαν γυναίκες κνίτζας (ο όρος χρησιμοποιείται για τους στρατιώτες από το Κνίν) και είχαν γυναικα διοίκηση, τη Σένκα, ανθυπολοχαγό Α: "Έχουμε ολοκληρώσει τη στρατιωτική μας εκπαίδευση και είμαστε έτοιμες να σταθούμε στο πλευρό των αντρών συντρόφων μας οποιαδήποτε στιγμή, αν η Κράινα δεχθεί επίθεση, προς το παρόν, όμως, το σώμα μας ασχολείται περισσότερο με διοικητικά, γραφειοκρατικά και ιατρικά ζητήματα." Η Σένκα θεωρεί ότι οι διακρίσεις μεταξύ των ρόλων των φύλων είναι φυσικές και ότι η θέση των αντρών είναι στα στρατιωτικά τάγματα. (18)

Οι δραστηριότητες της γυναικείας μονάδας στο Μποσάνσκι Πέτροβατς καλύφθηκε από τα πατριωτικά media με επικεφαλίδες όπως: "Γυναίκες στη δεύτερη γραμμή", "Όταν οι γυναίκες παίρνουν τα πράγματα στα χέρια τους", "Οι αμαζόνες"... Βλέπουμε, λοιπόν, ότι η ψευδαίσθηση αυτή της κατάρρευσης των παραδοσιακών ρόλων και η συμμετοχή αυτή των γυναικών στη δημόσια σφαίρα καμία σχέση δεν έχουν με τη χειραφέτηση, αφού υπάγεται στις στρατιωτικές δο-

μόνο επιστρατεύτηκαν οι γυναίκες, αλλά όλοι οι κάτοικοι εντάχθηκαν στη λογική του πολέμου.

### Γυναίκες σε μικτά στρατιωτικά τάγματα

Παρόλο που, όπως είπαμε, ήταν λίγες οι γυναίκες στο στρατό, τα media τις πρόσεξαν ιδιαίτερα. Κατά κανόνα, οι γυναίκες έτυχαν μάλλον άδικης μεταχείρισης και δεν τους επιτράπηκε να συμμετέχουν στις πρώτες γραμμές του πολέμου. Πολλές μάλιστα ένωσαν απογοητευμένες και προδομένες αφού, λόγω των διακρίσεων στις αρμοδιότητες των δύο φύλων, τις γυναίκες ανατίθενταν καθήκοντα τα οποία δεν είχαν προσφερθεί ν' αναλάβουν.

Τα κίνητρά τους ήταν τα ίδια μ' αυτά των γυναικών στις αποκλειστικά γυναικείες μονάδες. Θα αναφέρουμε μόνο τις γυναίκες με τις οποίες ασχολήθηκε περισσότερο ο Τύπος:

Πριν καταταγεί στο στρατό της Μπάνινα, η Ντέλια Στράμπαιγια είχε ζητήσει να τη στείλουν στις πρώτες γραμμές. Πήγαυε στον πόλεμο "για να προκαλέσει τους άντρες". Τελικά, ωστόσο, δεν πήρε μέρος σε μάχες επειδή "με μετέφεραν στο ιατρικό σώμα. Διαμαρτυρήθηκα που με μεταχειρίζονταν σαν να ήμουν εντελής αδύναμη. Οι ιατρικές μονάδες είναι μόνο για να γκρινιάζεις. Όλες οι εθελόντριες θέλαμε να συμμετάσχουμε σε επιχειρήσεις εκκαθάρισης, να πάμε εκεί που είναι η πραγματική δράση". (22) Υπάρχουν και πολλές άλλες περιπτώσεις ένταξης των γυναικών στον στρατιωτικό μηχανισμό μέσα από το ιδεολογικό πλαίσιο του "αδύναμου φύλου", που έκανε πολλές γυναίκες να νιώσουν στερημένες. "Αυτός είναι κι ένας λόγος που πολλές γυναίκες αισθάνονται ότι τις έχουν εξευτελίσει κι έτσι αναζητούν τρόπους να αποδείξουν ότι αξίζουν" (23) Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η μαρτυρία της εθελόντριας Σουζάνα Νπέκνις, η οποία πήρε μέρος σε μια σειρά μάχων, ακριβώς για να καταρρίψει την αντίληψη ότι ανήκει στο ασθενέστερο φύλο. (24) Δεν ξέρουμε, ωστόσο, τι συνέβη, αφού η ίδια μετά παραπονιόταν ότι παρόλο που είχε εκπαιδευτεί σκληρά ως μέλος της Σερβικής Φρουράς, "δεν την άφησαν να πάει στις πρώτες γραμμές του πυρός". Μετανιώνοντας πικρά που πίστεψε το "ψέμα περί ίσων ευκαιριών" στο στρατό, η Ζόρα Αλέξιτς, στρατιώτης του σώματος Προάσπισης Εδαφών στην Κράινα (υπό την αιγίδα του Γιουγκοσλαβικού Εθνικού Στρατού) είπε: "Τι να πιάω να κάνω στα κεντρικά γραφεία, όταν το μόνο μέρος που με στέλνουν είναι οι ιατρικές μονάδες, ενώ εμένα μ' αρέσουν τα χαρακώματα, τα πεδία των μαχών και η πρώτη γραμμή" (25) Η δουλειά γραφείου στην αρχιτεκτονική την έκανε να συνειδητοποιήσει ότι δεν είχε δυνατότητες επιλογής, ούτε σαν πολίτη, ούτε σαν στρατιώτη: "Αν δεν είχε αρχίσει ο πόλεμος, μάλλον θα μά-

κάποιοι μουσουλμάνοι εθελοντές του σερβικού στρατού είχαν χρησιμοποιήσει την ίδια ακριβώς ρητορική σε δηλώσεις τους στο αεροδρόμιο της Τούζλα.

Είναι ενδιαφέρον το ότι ελάχιστες γυναίκες αναφέρουν το οικονομικό κίνητρο της συμμετοχής στο στρατό, αν και είναι γνωστό ότι στις ανεπτυγμένες χώρες οι φτωχές γυναίκες, καθώς κι αυτές που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, βλέπουν στην εθελοντική κατάταξη μια λύση στο οικονομικό τους πρόβλημα. Και στη περίπτωση της π. Γιουγκοσλαβίας ισχύει το ίδιο, σύμφωνα με μια μαρτυρία: "Έχω σύζυγο και παιδί, αλλά δεν έχω δουλειά. Ήξερα ότι οι υποσχέσεις του κυβερνώντος κόμματος δεν θα με έβγαζαν πουθενά κι έτσι αποφάσισα να καταταγώ." (30)

Άσχετα με τις μονάδες στις οποίες ανήκουν, οι περισσότερες εθελόντριες αναλαμβάνουν, όπως είπαμε, τα καθήκοντά τους σύμφωνα με μια αυστηρή διάκριση των ρόλων μεταξύ των φύλων: οι άντρες είναι στην εμπροσθοφυλακή, οι γυναίκες στις τελευταίες γραμμές, στις ιατρικές υπηρεσίες, στις τηλεπικοινωνίες, στις δουλειές γραφείου, στην κουζίνα, στις προμήθειες. Οι άντρες είναι οι πολεμιστές και οι γυναίκες πρέπει να τους ταΐζουν, να τους φροντίζουν και να τους στηρίζουν ηθικά και συναισθηματικά "στην καρδιά του πολέμου, ως ανακούφιση για την ψυχή και ξεκούραση για τα μάτια του σέρβου πολεμιστή..." (31).

Οι φράσεις αυτές περιγράφουν τις γυναίκες ως πλάσματα παθητικά, εξυμνώμενα και ενάρετα, χωρίς να παραπέμπουν στη σεξουαλικότητα: "Δεν είναι πραγματική, μα θηλυκή, χαρισματική, αστράφτει πιο πολύ κι από τα μοντέλα στις πολυτελείς φωτογραφίες." (32) Η γοητευτική, θηλυκή γυναίκα-κόσμημα πρέπει να δημιουργεί την αίσθηση του "σπιτιού μακριά από το σπίτι", σύμφωνα με τη Νίρα Γιουβάλ-Ντέβρις. "Στον πόλεμο, είναι ευκολότερο για τη γυναίκα να γίνει πολεμιστής παρά να μείνει γυναίκα. Και το πιο δύσκολο πράγμα είναι να γίνει πολεμιστής, μα και να παραμείνει γυναίκα". (33) Οι περιγραφές αυτές των γυναικών είναι γεμάτες από εικόνες αφοσιωμένων μητέρων, τρυφερών αδελφών και σεμνών κοριτσιών που μεγάλωσαν με τις αρχές της πατριαρχικής παράδοσης: "Μια σεμνή κνίτζα δεν μπορεί να κρύψει τη θηλυκότητά της, μα δεν θέλει να προβάλλεται ως πρότυπο από τον Τύπο" (34), "μια γυναίκα, ένα μέλος του πλειοψηφούντος έθνους ενσαρκώνει ταυτόχρονα και τους τρεις ρόλους: της σερβίδας νοσοκόμας, της σερβίδας αγωνίστριας μητέρας, της βοηθού, της αδελφής και συντρόφου, της γιατρού και της ιερώς..." (35)

Οι εξιδανικευμένες αυτές σχέσεις μεταξύ αντρών και γυναικών εθελοντών στοχεύουν στο να παρουσιάσουν έναν στρατό πιο ανθρωπινό από την καθημερινή ζωή των πολιτών, με μια ατμόσφαιρα όπου κυ-

Αυτό συνέβη τον Ιανουάριο του 1992. Οι ανακοινώσεις στον Τύπο ανέφεραν τις γυναίκες ως "μεταξωτή μεραρχία" ή "σεξουαλική μεραρχία".

### Η λατρεία των ηρωίδων μητέρων

Σε στρατιωτικοποιημένες κοινωνίες, όπως αυτή της Σερβίας, η ταυτότητα των γυναικών περιορίζεται στο μητρικό της ρόλο: αυτή θα διακρίνει το έθνος, θα αναπαράγει γίους για τις ανάγκες του στρατού, για την υπεράσπιση της πατρίδας. Αυτό όμως σχετίζεται και μ' έναν μητρικό ρόλο που δεν έχει να κάνει τόσο με τη βιολογική μητρότητα, όσο με ένα μέσο εξαγοράς της κοινωνικής ειρήνης.

Παράλληλα με την υποχρεωτική επιστράτευση όλων των αντρών, εξαπολύεται μια έντονη προπαγάνδα για την επιστράτευση των μητέρων, κυρίως εξαιτίας του χαμηλού δείκτη γεννημένων στις γυναίκες της πλειοψηφούσας (σερβικής) εθνότητας. Οι σερβίδες γυναίκες καλούνται να "σώσουν το έθνος από τον αφανισμό" και κατόπιν να διεκπεραιώσουν το χρήσιμα καθήκοντά τους προς το στρατό και τον πόλεμο.

Η λατρεία των "ηρωίδων μητέρων" έχει βαθιές ρίζες: όταν ξέσπασε ο πόλεμος, αναβίωσαν οι μυθικές μορφές των μητέρων "που αφήνουν τους γίους τους να πεθάνουν" (37). Τα μοιρολόγια και οι ταφές των νεκρών γιων, ο αρσενικός ηρωισμός και τα "δάκρυα πόνου και περηφάνιας" των μητέρων αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία της πατριωτικής προπαγάνδας και της συναισθηματικής προσάρτησης των γυναικών στον πόλεμο. Οι περισσότερες φωτογραφίες από τέτοιες τελετουργικές περιστάσεις φέρουν την επιγραφή: "Έπεσε για την πατρίδα, Η μητέρα του ήρωα αποχωρίζεται το γιο της..." Ένα μεγάλο μέρος των πατριωτικών media υιοθέτησαν καινούργιες στήλες, ειδικά κατά την περίοδο 1991-1992, με τίτλο "Μητέρες-ηρωίδες" ή "Λαμπροί τάφοι". Όλα αυτά δεν απέχουν πολύ από τον πυρήνα της φασιστικής ρητορικής "Και Μητέρα και Θάνατος" (M.A. Machiocchi). Ορίστε μερικά παραδείγματα: Η μητέρα είναι θύμα και συνεργάτιδα μαζί. Αντιμετωπίζει τον εχθρό κι στέκεται στο πλευρό του αρσενικού μέλους της οικογένειας που πάει στον πόλεμο. Αν ο συγγενής της δεν γυρίσει από τον πόλεμο, οι υπαίτιοι του πολέμου καθυστερούν τη μητέρα: "Η απώλεια των δύο ηρωικών γιων της δεν αναπληρώνεται με τίποτα, μα η μητέρα Πέτρα λέει ότι το να ζήσει σε σερβικό έδαφος θα ήταν τουλάχιστον μια αποζημίωση..." (38) Όταν οι γιοι σκοτώνονται, δεν μιλούν οι μητέρες, μα αυτοί που προκάλεσαν τον πόλεμο, οι δολοφόνοι στρατηγγοί: "Τρεις καρδιές (οι τρεις σκοτωμένοι γιοι) θυσιάστηκαν για την ελευθερία του περήφανου σερβικού λαού", είπε ο στρατηγός Τάλιτς και ζήτησε από τη χαροκαμένη μητέρα να "σφίξει την καρδιά της και να κοιτάξει ίσια μπροστά" (39). Τι να έλεγαν οι μητέρες αν είχαν τη δυνατότητα να μιλήσουν; Θα είχαν, άραγε, καμιά επιλογή; Η (απλήρωτη) αναπαραγωγική τους εργασία (τα παιδιά τους) γίνονται αντικείμενα σφετερισμού και εκμετάλλευσης, οδηγούνται στο θάνατο και η μητέρα αυτόματα μετατρέπεται σε θύμα και συνένοχο, αφού υποτίθεται ότι οικειοθελώς στέλνει τα παιδιά της να πεθάνουν: "Έχω δώσει στο στρατό τα δύο αγόρια μου, τα δύο χρυσά μου μωλά. Η καρδιά μιας μητέρας μπορεί να αντέξει τα πάντα". (40) Έχει συνηθιστεί πια να δικαιολογεί τον πόλεμο και να προωθεί το πνεύμα της μάχης: "Αφού μας επέβαλαν τον πόλεμο, πρέπει να νικήσουμε." Η βασικός σκοπός αυτής της προπαγάνδας είναι να πείσει ολόκληρο τον πληθυσμό ότι τα συμφέροντά του ταυτίζονται με τα συμφέροντα του στρατού. Γι' αυτό και παρέχει προνόμια στις "ηρωίδες μητέρες": "Σύμφωνα με την επιθυμία των μητέρων, τα αδελφία πηγαίνουν με βάρδεις στην πρώτη γραμμή. Ναι, αυτός είναι ο μοναδικός όρος που έθεσε στο στρατηγείο η σερβίδα μητέρα: να μην είναι οι γιοι της στην ίδια μονάδα και να μην στέλνονται ταυτόχρονα στη μάχη." (42) "Καθ' όσον επιστρέφουν από το πεδίο της μάχης, οι μητέρες ανασταίνουν τους γίους τους, τους φροντίζουν και τους αφήνουν να ξεκουραστούν λιγάκι." (43)

Οι μητέρες που θάβουν τους γίους τους, συχνά χωρίς να χύσουν το πα-

ραμικό δάκρυ, οι μητέρες με τα παιδιά στην αγκαλιά τους, που ξεπροβόδουν τους γίους τους με "σφιγμένη μα περήφανη καρδιά" πρέπει να ανταποκριθούν και στο ρόλο της διασφάλισης των εθνικών ηθών. Να τι λένε για τη μητέρα επτά καπετάνιων που δεν ξέρε αν θα επιστρέψουν ζωντανοί από τη νυχτερινή τους βάρδια. "Το θάρρος και ο καημός της μητέρας μας εμπνέει, εμάς τους στρατιώτες, με σθένος για να υπομεινουμε τον πόλεμο που μας επέβαλαν." (44)

Η λατρεία των ηρωίδων μητέρων προωθείται συστηματικά. Είναι αναγκαία σε καιρό πολέμου και δεν σχετίζεται αναγκαστικά με τη βιολογική μητρότητα: "Μέχρι χθες, η Μαργκίτα ήταν ταμίας σε μια αγροτική κολλεκτίβα στο Βάσιτσε, σήμερα είναι η μητέρα ενός πολεμιστή." (45) Οι ηρωικές μητέρες καλούνται να εμψυχίσουν στο γιο τους μόνον τις αρετές του πολεμιστή (κατά την Ana Brano), έτσι ώστε να βοηθήσουν το μέτωπο του πολέμου και να διατηρήσουν το μέτωπο της οικογένειας.

### Γυναικεία εργασία: ο μεγαλύτερος οικονομικός πόρος του πολέμου

"Η μητρότητα αποκτάει τεράστια αξία σε περιόδους κρίσης και σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης" (46) Στη μη εμπόλεμη Σερβία, το καθεστώς πάντοτε στηριζόταν και στηρίζεται σε αμέτρητες θυσίες από την πλευρά των γυναικών και, όπως είπαμε, αυτό διασφαλίζει ως ένα βαθμό και την κοινωνική αταραξία. Σε μια χώρα όπου τίποτα δεν λειτουργεί, σε μια χώρα εξαντλημένη από τον πόλεμο και τις κυρώσεις, οι γυναίκες είναι αυτές που θα παρέχουν τη συναισθηματική και ηθική υποστήριξη στους γύρω τους, αυτές είναι που θα ψάξουν για προμήθειες, αυτές θα στηθούν στις ουρές έξω από τα σούπερ μάρκετ, αυτές θα στήσουν το μυαλό τους για να μαγειρέψουν κάτι από το τίποτα... Το καθεστώς τις προτρέπει να πάρουν τη μητέρα τους περήφανα "αφού και οι πρόγονοί μας τα κατάφεραν" ή "επειδή τώρα απειλείται το έθνος, πρέπει στριμωχούμε κάπως..." Το καθεστώς δεν κόπτεται βέβαια για τους "απώτερους εθνικούς σκοπούς" μα για να παραμείνει στην εξουσία κι αυτό μπορεί να το καταφέρει μονάχα με το να σφετερίζεται, να καταχράται τη γυναικεία εργασία, το μεγαλύτερο οικονομικό πόρο σε καιρό πολέμου και το κυριότερο μέσο διατήρησης της κοινωνικής τάξης. Σύμφωνα με τη Leslie Merry, η γυναικεία εργασία είναι μια εμπόλεμη δραστηριότητα. Η εμπροσθοφυλακή της χώρας συντηρείται από τη γυναικεία εργασία στην εμπροσθοφυλακή της οικογένειας: Ο ρόλος της γυναίκας δεν είναι μόνο να φέρνει φαγητό και να παρέχει φροντίδες, η μητρική σκληρή διαπαιδαγγωγή της σφαίρα του ιδιωτικού: Η οικογένεια διατηρείται για να διατηρηθεί η κοινωνική ειρήνη, η ακόμη και για να διατηρηθεί το καθεστώς. Τι θα συνέβαινε αν όλες οι γυναίκες σ' έναν πόλεμο αρνούνταν τις υποχρεώσεις τους κι κήρυσσαν την ανυπακοή; Και πάλι θάταν απατηλό το άλμα πέρα από τον παραδοσιακό ρόλο, αφού κι αυτός ο τρόπος εγκατάλειψης της ιδιωτικής σφαίρας πολύ απέχει από τη χειραφέτηση, αφού ουσιαστικά είναι ο ίδιος ο πατριαρχικός ρόλος στη στρατιωτική δομή. Δυστυχώς, βέβαια δεν έχουν αναφερθεί στην ιστορία τόσο εκτενείς και συλλογικές κινήσεις αντίστασης από γυναίκες. Έχουν τελικά οι γυναίκες επιλογή σε καιρό πολέμου;

Στη νεότερη ιστορία, οι γυναίκες δεν έχουν καταφέρει να επιλέξουν αν θέλουν ή όχι να γίνουν μέλος της πολεμικής μηχανής. Ουσιαστικά αποτελούν εφεδρικό στρατό της πολεμικής οικονομίας. (47) Αυτό που μπορούσαν να επιλέξουν είναι η αποκάλυψη των μηχανισμών κυριαρχίας που στρατιωτικοποιούν τις συνειδησεις των ανθρώπων και τις καθημερινές τους ζωές. Μπορούν να επιλέξουν να πάρουν τη ζωή στα χέρια τους. Η κατάκτηση της γυναικείας αυτονομίας είναι ένας δύσκολος δρόμος. Αυτόν και πρέπει να ακολουθήσουμε.

μετάφραση: Λ.Γ. Θεσσαλονίκη

Σ.τ.μ.: οι αναγραφόμενες παραπομπές αναφέρονται κυρίως στο *Politika*, στο *Ilustrovana politika*, στη *Borba* καθώς και σε βιβλία της M. A. Macciocchi, της Astrid Albrecht-Heide, της J. H. Stiehm και της Simone de Beauvoir.

## Γυναίκες και μιλιταρισμός στη Σερβία (β' μέρος)

της Stasa Zojovic

μές. Η γυναικεία μονάδα που αναφέρουμε φροντίζει για την τάξη και την ασφάλεια στο Μπ. Πέτροβατς, επειδή όλοι οι άντρες είναι στο μέτωπο: "Φοράμε στολή, είμαστε οπλισμένες, είμαστε μερικές εκατοντάδες γυναίκες, αναλαμβάνουμε εκδηλώσεις για τους στρατιώτες και τους τραυματίες." (19) Οι στόχοι τους διαφαίνονται πιο ξεκάθαρα στα εξής: "Όταν η μονάδα γυναικών έκανε επίθεση, πολλοί άντρες το έσκασαν, κρύφτηκαν σε κελάρια και σοφίτες, στο τέλος, όμως παραδόθηκαν όλοι." (20) Ύστερα παραδέχτηκαν ότι η εξυγίανση αυτή του ηθικοπολιτικού πεδίου είχε επιφέρει θετικά αποτελέσματα και ότι οι άντρες που το είχαν σκάσει επέστρεψαν και επάνδρωσαν το στράτευμα κατά 120%. Ο στρατός τους υποστήριξε, τους παρέσχε τις απαραίτητες εύσημα κι ένας απ' αυτούς, ο διοικητής του δεύτερου σώματος από την Κράινα, ο Γκρούγινο Μράμπιτς, θεωρεί ότι οι ενέργειες των γυναικών κέντρισαν τη "λαϊκή βούληση". (21) Όχι

ζευα ακόμη μανιτάρια κάθε πρωί, όπως έκανα πριν." (26)

Το να πας στο στρατό για πατριωτικούς λόγους είναι κατανοητό και δεν πολυτονίζεται, αφού συνήθως οι εθελόντριες ήταν σερβίδες. Η αφοσίωση στο έθνος και την "ιερή υπόθεση" επιτρέπει στη γυναίκα να "αντέξει" τα πάντα, σαν να έχει προσβληθεί από τον ιό της πατριωτικής αγάπης. (27) Για τις λίγες εκείνες εθελόντριες, ωστόσο, που δεν ήταν σερβίδες, έδιναν μεγάλο βάρος στο "δικαίωμα αγώνα των απειλούμενων σέρβων".

Θυλική ήταν η περίπτωση της γερμανίδας εθελόντριας Ίρις από το Ιασένοβατς: "Πήγα στο στρατό για να υπερασπιστώ το σερβικό λαό, καθώς και εξαιτίας της στάσης της γερμανικής κυβέρνησης απέναντι στη Γιουγκοσλαβία. (28) Η κροάτισσα Λίντια αισθάνθηκε την επιθυμία "να αγωνιστεί για την υπεράσπιση του υπέροχου και ευφυή σερβικού λαού". (29) Στις αρχές του πολέμου,

ριαρχεί η ισότητα, χωρίς φαλλοκρατικές αντιλήψεις. "Με δέχτηκαν ως αδελφή στη μονάδα μου και με προσέχουν τόσο πολύ που αισθάνομαι σχεδόν άβολα." (36)

Η σεξουαλική παρενόχληση και εκμετάλλευση είναι φαινόμενα πολύ διαδεδομένα σε όλους τους στρατούς, μια υποτίθεται πως "εδώ δεν έχουμε τέτοια πράγματα". Κι όμως, υπάρχουν μαρτυρίες που αποδεικνύουν ότι και στο στρατό που αγωνιζόταν για τη δίκαιη υπόθεση του σερβικού λαού, οι σεξουαλικές παρενοχλήσεις δεν σπανίζουν: "Δεν μπήκα στον πόλεμο για να γίνω πόρνη..." (37) Πάντοτε οι "άτιμες" και οι "πουτάνες" - έτσι ονομάζουν τις γυναίκες που αναγκάζονται να εκπορνευτούν - ανήκουν είτε σε άλλη εθνικότητα ή στο στρατόπεδο του αντιπάλου. Τριακόσιες γυναίκες ύποπτης προέλευσης - τσέχες, πολωνές, ρωσίδες - συλλήφθηκαν στην Ερντούτ από τον αρχηγό των παραστρατιωτικών μονάδων Αρκάν και Τζ. Χάτζιτς.





## Φοιτητικές "απεργίες" στη Ρουμανία

που χάνουν το έτος κτλ, ανάγκασαν τους φοιτητές να κατεβούν στον δρόμο.

"Είμαστε οι στάσιμοι της επανάστασης", ακριβώς έτσι απάντησαν οι φοιτητές στον υπουργό Παιδείας όταν θεωρήσε ότι όλη η φασαρία ή το σόου όπως χαρακτηρίστικα αναφερόταν ξεκίνησε και υποκινούνταν από αυτούς που είχαν μείνει στάσιμοι. Δυστυχώς γι' αυτόν στο σόου είχαν κατέβει πάνω από 10.000 σπουδαστές (κάποιες εφημερίδες τους ανέβασαν στους 20.000) οι οποίοι και μπλόκαραν το κέντρο του Βουκουρεστίου.

Η δυναμική μιας τέτοιας κινητοποίησης όπως φαίνεται είναι μεγάλη, δυστυχώς όμως μας γεμίζει λύπη ο περιοριστικά διεκδικητικός

χαρακτήρας της.

Διότι το να έχεις πλήρη συμμετοχή σε έναν αγώνα ο οποίος αυτο-αναλώνεται σε μερικότητες, ζητημάτων των οποίων η κάλυψη τους θα μπορούσε να σβήσει το επαναστατικό μένος του εξεργεμένου φοιτητάριατου, περνάει μέσα από πολλές προϋποθέσεις αλλά και προσωπικές ανάγκες ηθικής στάσης.

Μια στείρα αντιμετώπιση της κατάστασης με πλήρη προσήλωση στο καθαυτό πρόβλημα, μας βρίσκει διαμετρικά αντίθετους. Εκτός μόνο όταν το κίνημα προβάλλει τις επιμέρους κριτικές διεκδικήσεις του σε συνάρτηση με τη συνολική

καθολική ανατροπή της κοινωνίας, την αλλοτρίωση της καθημερινότητάς μας, τη διάβρωση των αξιών, την απομόνωση του ατόμου, τον παθητικό ρόλο και τις φόρμουλες που μας έχουν επιβάλλει.

Η ολοκληρωτική απουσία αναρχικού κινήματος ή όποιων άλλων ριζοσπαστικών τάσεων στο φοιτητικό χώρο (και όχι μόνο), επαγωγικά και δεικτικά απευθύνουν σε εμάς ανοικτή πρόκληση παρέμβασης τελείως υποκειμενικά, όπως το εννοεί ο καθένας μας.

Η διάδοση και πραγμάτωση των ελευθεριακών ιδεών σε κοινωνίες όπου ο νεοφιλελευθερισμός και ο νεοφιλελεύθερος ολοκληρωτισμός

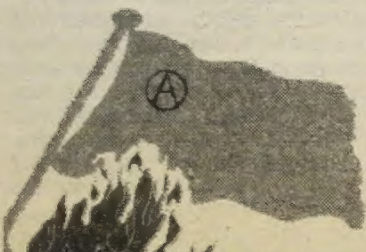
θέλει παγκόσμια να επικρατήσει, ξεπερνάει πλέον τα επιμέρους στοιχήματα καταλήγοντας στους αδένες ευαισθησίας μας και στις προτεραιότητες που ο καθένας μας έχει ήδη θέσει. Η δουλειά μας ξεπερνάει τους χώρους διασκέδασης και επικεντρώνεται στο δρόμο. Τα όνειρά μας, οι επιδιώξεις τους.

**Οι κοινωνικοί και ταξικοί αγώνες συνεχίζονται...  
Αντίσταση - Αυτοοργάνωση - Αλληλεγγύη**

Βουκουρέστι, Οκτώβρης '95

Θ.Α.

**Ο**σο κι αν φαίνεται παράξενο εδώ στην Ρουμανία η μοναδική μορφή άμυνας των φοιτητών είναι η απεργία (δεν υπάρχει το πανεπιστημιακό άσυλο). Εφόσον λοιπόν το υπουργείο Παιδείας αποφάσισε να κάνει λίγο - πολύ "μπακάλικό" τα πανεπιστήμια κόβοντας αποδείξεις - ταρίφες για απουσίες στα εργαστήρια, σ' αυτούς



**Κλέφτες της φωτιάς**

**ateş hirsizi**

Οι Κλέφτες της φωτιάς -που εδώ και χρόνια εκδίδουν το ομώνυμο αναρχικό περιοδικό στην Κωνσταντινούπολη- ίδρυσαν έναν εκδοτικό οίκο για την έκδοση σημαντικών βιβλίων του αναρχισμού. Μέχρι τώρα παρέχουν τις δυσκολίες, έχουν εκδώσει δύο μπροσούρες και ένα βιβλίο. Ετοιμάζονται να εκδώσουν δύο βιβλία μέχρι το τέλος του χρόνου, το "Αναρχισμός" του George Woodcock και το "Εξεγερμένοι Άνθρωποι" του Αμπέλ Παζ. Επειδή οι συγκεκριμένες εκδόσεις έχουν ένα σημαντικό οικονομικό κόστος όποιος/α ενδιαφέρεται να ενισχύσει την προσπάθεια των τούρκων συντρόφων ας επικοινωνήσει με τη διεύθυνση:

T.Θ. 50042/ T.K. 54013/ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

### ΕΙΔΗΣΕΙΣ

#### Μια ... κοινωνική προσφορά της CIA

Στην εποχή της virtual reality όλοι οι φορείς κυριαρχίας αναζητούν το "κοινωνικό" πρόσωπό τους, αυτό που τους κάνει "χρήσιμους", "αναγκαίους" και σίγουρα ξεπλένει στις οθόνες των τηλεοράσεων και στις ιλλουστράσιόν εκδόσεις τη βρώμικη ιστορία τους. Έτσι κάποια ευφάνταστα στελέχη από το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων της επιχείρησης CIA σκέφτηκαν ότι την τεχνολογία που χρησιμοποιούν για να παρακολουθούν και να ελέγχουν τις ζωές μας μπορούν να την χρησιμοποιήσουν για την "αντιμετώπιση" κοινωνικών προβλημάτων που προκύπτουν από φυσικές καταστροφές. Μπορούν να δώσουν πληροφορίες για το ποιοι δρόμοι είναι κλειστοί, ποιές περιοχές έχουν πλημμυρίσει, τι γλώσσες μιλούνται σε κάθε περιοχή για την επικοινωνία με τους πληγέντες κατοίκους κλπ. Η εξουσία πάντα προσπαθεί να νομιμοποιηθεί ως "απαραίτητη", ως "αναγκαία" και γι' αυτό δημιουργεί την πλαστή της εικόνα εκμεταλλευόμενη την ίδια την πραγματικότητα. Γιατί μια ανίκανη τάξη προσπαθεί διαρκώς να εξασφαλίσει την ανικανότητα των δούλων της.

#### Οι εργάτες της Αλφα Ρομέο αλληλέγγυοι με τον EZLN

Στις 12 Οκτώβρη 1995, επέτειο της "ανακάλυψης" της Αμερικής από τον Κολόμβο, 3000 εργάτες της Αλφα Ρομέο του Μιλάνο που βρίσκονταν ήδη σε απεργία ενάντια στην υποβάθμιση του συγκροτήματος που αποφασίστηκε από τη FIAT, έκλεισαν το δρόμο μπροστά από το εργοστάσιο και απεύθυναν μήνυμα αλληλεγγύης στον EZLN. Η ενέργεια που προτάθηκε από το αυτοοργανωμένο συνδικάτο βάσης COBAS έγινε δεκτή ομόφωνα απ' τη γενική συνέλευση των εργαζομένων η οποία εξέδωσε ψήφισμα που καταλήγει: "Σε όλους τους αγώνες αντίστασης υπάρχει ένα μικρό κομματάκι απ' το δικό σας αγώνα για δημοκρατία, ελευθερία και κοινωνική δικαιοσύνη".

#### Εξέγερση σε φυλακές των Η.Π.Α.

Κρατούμενοι των ομοσπονδιακών φυλακών στις πολιτείες Τενεσί, Ιλινόι και Πενσιλβάνια εξεγέρθηκαν και κατέλαβαν τμήματα των σωφρονιστηρίων και έβαλαν φωτιάς. Στις συγκρούσεις με τους μπάτσους τραυματίστηκαν 13 άτομα. Η εξέγερση κατεστάλει βίαια από τους μπάτσους. Η ελευθερία και η αξιοπρέπεια δεν σβήνονται εύκολα από τις συνειδήσεις των κολασμένων.

## "Νέες" ισορροπίες - "Νέος" πόλεμος των άστρων

**Ε**ΝΩ ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ και ο Σιράκ δέχονται τη διεθνή "κατακραυγή" (και αν εξαιρέσουμε τους εξεγερμένους της Ταιτής οι υπόλοιποι πάλι βρήκαν ένα τρόπο για χειραγώγηση της κοινής γνώμης και εύκολο πολιτικό παιχνίδι) προσπαθώντας να παίξει τα "χαρτιά" που διαθέτει στο εφιαλτικό για την κοινωνία "παιχνίδι" των συσχετισμών δύναμης κάποιοι άλλοι προσπαθούν να επιβιώσουν στον ανελέητο ανταγωνισμό της νεοταξικής πραγματικότητας. Το ρεπουμπλικάνικο κόμμα υπό την πίεση των αφεντικών του, του πανίσχυρου λόμπι των αμερικάνικων πολεμικών βιομηχανιών, επιδιώκει την επαναχρηματοδότηση του

Τα νέα "αμυντικά" δόγματα, οι περιφερειακές συγκρούσεις στις οποίες χρησιμοποιούνται συμβατικά όπλα και η στροφή προς την οικονομική κυριαρχία έχουν δημιουργήσει μια κατάσταση στο εμπόριο του πολέμου όπου "λαθρέμποροι" και νέοι συνασπισμοί συμφερόντων μπορούν και παίρνουν μερίδια της αγοράς απ' τις μεγάλες πολυεθνικές.

Ενώπιον τόσο ισχυρών οικονομικών συμφερόντων οι γερουσιαστές και των δύο κομμάτων αποτελούν απλούς ιμάντες αιτημάτων αφού ξέρουν ότι εάν τα προγράμματα δεν περάσουν, οι εταιρείες θα κλείσουν μονάδες στις εκλογικές τους περιφέρειες. Το ιδεολόγημα που θα στηρίζει τα προ

γράμματα θα στηρίζονται στην ύπαρξη "ανεξέλεγκτων" κρατών, με "παράφρονες" ηγέτες που απειλούν την παγκόσμια σταθερότητα και την ασφάλεια των ΗΠΑ. Τεχνικά, υποστηρίζουν ότι το



Το σχέδιο προβλήθηκε απ' τα media και τους επιτελείς του θεάματος ως σχέδιο για τη δημιουργία πυρηνικής ομπρέλας στο διάστημα για την αναχαίτηση στη στρατόσφαιρα των υπερπόντιων σοβιετικών πυραύλων. Το σχέδιο, τεχνικά ανεφάρμοστο, πέρα από τα διάφορα ιδεολογήματα της κυριαρχίας που στηρίζει κατάφερε να επιταχύνει την ήδη προβλεπόμενη και ρυθμιζόμενη οικονομική εξάντληση του σοβιετικού κράτους.

Η κυριαρχία προσπαθεί να αναδιαρθρώνει διαρκώς, κοιτά στο παρελθόν και επιβεβαιώνεται απ' αυτό. Έτσι και το ρεϊγκανικό σχέδιο ξαναρίχνεται στο πεδίο του κοινωνικού ανταγωνισμού από αμερικάνικες πολεμικές βιομηχανίες, ρεπουμπλικάνους γερουσιαστές, πρώην συμβούλους του Ρήγκαν και από ορισμένους δημοκρατικούς γερουσιαστές, έμμισθα κοπρόσκυλα των πολυεθνικών.

Η "Lockheed Martin", η "Boeing", η "TRN", την τελευταία πενταετία λόγω των περικοπών στις στρατιωτικές δαπάνες των ΗΠΑ που υπαγορεύονται απ' το ογκώδες έλλειμμα του κράτους και την γενικευμένη οικονομική αναδιάρθρωση, βλέπουν τα κέρδη τους να μειώνονται. Έτσι διεκδικούν προμήθειες 47 δις δολλαρίων μέχρι το 2016. Το μέγεθος του προγράμματος προμηθειών που ζητείται απ' τις βιομηχανίες ξεπερνά το κρατικό χρέος κατά το 70%.

πρόγραμμα μπορεί να εφαρμοστεί. Ήδη "έγκυροι" επιστήμονες παρουσίασαν τις αναλύσεις τους στα αμερικάνικα media. Επίσης αυτή η κίνηση αναμένεται να ενθαρρύνει τους Ρώσους εθνικιστές που στηρίζονται σε παρόμοια συμφέροντα.

Αν οι ρεπουμπλικάνοι κερδίσουν τις προεδρικές του 1996 τότε τα "νέα αμυντικά" προγράμματα είναι πολύ πιθανό να χρηματοδοθούν.

Καθώς η οικονομία και οι σχέσεις δύναμης αναδιαρθρώνονται προκαλούν ρήγματα και στους ενδοκαπιταλιστικούς συσχετισμούς. Αυτοί οι "άθλιοι οικογενειακοί καβγάδες" είναι γνωστό ότι έχουν πολλές φορές απρόβλεπτες συνέπειες.

## Ραβδισμός, φυλάκιση, απέλαση

Ένοχη για το φόνο του αφεντικού της κρίθηκε η νεαρή φιλιπινέζα Σάρα Μπαλαμπαγκάν, σε μια δίκη - παρωδία στο ισλαμικό εφετείο του Αλ Αϊν (Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα) στις 30 Οκτώβρη.

Ένας χρόνος φυλάκισης, εκατό ραβδισμοί και απέλαση ήταν η απόφαση του δικαστηρίου το οποίο δεν αναγνώρισε το βιασμό της Σάρα και αναίρεσε τη θανατική ποινή που της είχε επιβληθεί πρωτόδικα μετά την ανάκληση της απαίτησης για την εκτέλεσή της από την πλευρά της οικογένειας του εργοδότη της.

Με την απόφαση αυτή οι αρχές επιχειρούν να προβάλλουν ένα μετριαστές προσωπείο σε μια δίκη που κατέστη πολιτική, συνέπεια των διεθνών πιέσεων.





# Ο Κάρλος Μαριγκέλα και το αντάρτικο πόλης

**“Είμαι εγγονός σκλάβων, αλλά απ’ αυτή τη γενιά των σκλάβων που ξεπλένουν την ταπείνωση”**

**ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ** του εξήντα, το επαναστατικό κίνημα της Λατινικής Αμερικής δοκιμάζεται σοβαρά. Ο Τσε είναι ήδη νεκρός από τον Οκτώβρη του '67, τα αριστερά αντάρτικα της υπαίθρου έχουν υποστεί σκληρά χτυπήματα από τους μισθοφόρους του ιμπεριαλισμού και της ολιγαρχίας, η Κούβα του Φιντέλ Κάστρο εναγκαλίζεται με τη Σοβιετική Ένωση εγκαταλείποντας τις επαναστατικές διακηρύξεις και τη διεθνιστική αλληλεγγύη. Είναι πλέον φανερό ότι η γκεβαρική θεωρία του foco -μια μικρή ομάδα επαναστατών ξεκινά ένοπλο αγώνα στην υπαίθρο- δε μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των περιστάσεων. Σ’ αυτήν ακριβώς την κρίσιμη καμπή, ένας αιρετικός κομμουνιστής απ’ τη Βραζιλία εκδίδει στην Αβάνα το “εγχειρίδιο του αντάρτη των πόλεων”.

## Η πορεία ενός επαναστάτη

Ο Μαριγκέλα γεννήθηκε στο Σαλβαντόρ της Βραζιλίας στα 1911. Από πολύ μικρός βιώνει την τραγική μοίρα του βραζιλιάνικου λαού ο οποίος ζει στο έσχατο σημείο της ανέχειας καταδυναστευμένος από ένα εξοντωτικά αδηφάγο οικονομικοστρατιωτικό κατεστημένο. Στα δεκαέξι του θα προσχωρήσει στο Κομμουνιστικό Κόμμα της Βραζιλίας. Αναπτύσσει εντονότατη πολιτική δράση η οποία προκαλεί τη σύλληψή του στα 1936. Μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο η αστική δημοκρατία επανέρχεται στη Βραζιλία. Το κομμουνιστικό κόμμα νομιμοποιείται κι ο

Μαριγκέλα εκλέγεται βουλευτής. Η νομιμότητα όμως δε διαρκεί για πολύ. Στα 1947 η κυβέρνηση θέτει και πάλι εκτός νόμου το ΚΚ. Στα χρόνια που θα ακολουθήσουν ο Μαριγκέλα αφουγκράζεται τις επαναστατικές ζυμώσεις που λαμβάνουν χώρα σε διεθνές επίπεδο. Προσπαθεί να αντλήσει γνώση απ’ την εμπειρία άλλων επαναστατικών κινήματων. Είναι η εποχή της Πολιτιστικής Επανάστασης στην Κίνα, της ανόδου του αντιιμπεριαλιστικού αγώνα των λαών του Τρίτου Κόσμου, της εποποιίας της κουβανέζικης επανάστασης. Ο Μαριγκέλα καταλαβαίνει ότι η ρεφορμιστική γραμμή που ακολουθεί το κομμουνιστικό κόμμα, χώνει το επαναστατικό κίνημα ολοένα και πιο βαθιά στο τέλμα. Δηλώνει ευθαρσώς ότι το να πάψεις να υπακούς στην κεντρική επιτροπή δε σημαίνει ότι έπαψες να είσαι κομμουνιστής, αλλά το αντίθετο. Το κόμμα φυσικά τον διαγράφει. Οι δρόμοι τους έχουν πια χωρίσει. Μαζί με τον Χοακίν Καμάρρα Φερέιρα συγκροτούν τη Δράση Εθνικής Απελευθέρωσης -ALN-. Παράλληλα ιδρύονται κι άλλες ένοπλες οργανώσεις, πολλές από τις οποίες θα προσχωρήσουν στην ALN. Κίνημα της 8 Οκτώβρη, Λαϊκή Δημοκρατική Αντίσταση, Κίνημα Γιραντέρες, Μέτωπο Εθνικής Απελευθέρωσης κ.α.

## Η δράση της ALN

Απ’ την ίδρυση της η ALN θα προκαλέσει ισχυρούς τριγμούς στο σύστημα της εκμετάλλευσης. Με τις εξαιρετικά οργανωμένες επιθέσεις της, καθιστά κουρελόχαρτο την αστική νομιμότητα. Μέσα σε έναν χρόνο ληστεύονται πάνω από 100 τράπεζες. Η

ALN όμως δε σταματάει μόνο εδώ. Προχωράει στην εκτέλεση πρακτόρων της CIA, σε καταλήψεις ραδιοσταθμών, οργανωμένες αποδράσεις επαναστατών. Οι δρόμοι των βραζιλιάνικων μεγαλουπόλεων φλέγονται. Ο εργαζόμενος λαός και η νεολαία της Βραζιλίας τάσσονται στο πλευρό των αντάρτων των πόλεων ενάντια στη μισητή δικτατορία. Σ’ αυτό συντελεί πάρα πολύ και η διάδοση του εγχειριδίου του αντάρτη των πόλεων.

## Το εγχειρίδιο

Με το εγχειρίδιο ο Μαριγκέλα θα επιδιώκει να γράψει ένα λιτό πλην περιεκτικό οδηγό για κάθε επαναστάτη. Μερικά αποσπάσματα καταδεικνύουν το λόγο για τον οποίο το βιβλίο έγινε τόσο γνωστό και επηρέασε χιλιάδες επαναστάτες σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης:

“Η κατηγορία του ληστή ή του τρομοκράτη δεν έχει πια τη σημασία που είχε άλλοτε. Τώρα, έχει άλλο νόημα και χρώμα. Δε φοβίζει πια, δεν είναι υποταγμένη, το αντίθετο: έχει γίνει πρόκληση... Ο χώρος του αντάρτη των πόλεων είναι οι μεγάλες βραζιλιάνικες πόλεις. Σε αυτές τις περιοχές όμως δρουν και οι κλέφτες που συνήθως χαρακτηρίζονται ως “περιθωριακοί”. Πολύ συχνά επιθέσεις των κλεφτών αυτών θεωρούνταν ότι είναι ενέργειες των αντάρτων των πόλεων. Ο αντάρτης των πόλεων ωστόσο διαφέρει ριζικά από τους περιθωριακούς. Οι τελευταίοι ενεργούν για το προσωπικό τους όφελος και επιτίθενται χωρίς να κάνουν διαχωρισμό μεταξύ εκμεταλλευόμενου και εκμεταλλευτή. Αντίθετα στα θύματά τους συγκαταλέγονται άντρες και γυναίκες του λαού μας. Ο αντάρτης

των πόλεων, αντίθετα, ακολουθεί πολιτικούς στόχους και χτυπά μόνο την κυβέρνηση, τους μεγάλους κεφαλαιοκράτες και τους ξένους ιμπεριαλιστές, ιδίως τους βορειοαμερικανούς”.

## Το τέλος

Η ALN θα βάλει σοβαρά εμπόδια στην επιλογή της καπιταλιστικής κυριαρχίας. Αυτός είναι και ο λόγος που οι αστοί θα κινητοποιήσουν όλες τους τις δυνάμεις για να την συντρίψουν. Η αμερικανική τεχνολογία και τα ειδικά κατασταλτικά σώματα συντελούν στην ήττα της ALN. Στις 4 Νοέμβρη του 1969 ο Μαριγκέλα πέφτει νεκρός ύστερα από προδοσία. Η ALN θα περιορίσει τη δράση της κάτω από το βάρος της καταστολής.

## Η απήχηση του αγώνα

Η θυσία του Μαριγκέλα και τόσων άλλων συναγωνιστών του δεν θα πάει χαμένη. Σε όλον τον κόσμο επαναστάτες υιοθετούν το παράδειγμά τους και συγκροτούν οργανώσεις ένοπλου αγώνα. Στην Ιταλία, στη Γερμανία, στην Ουρουγουάη, στη Γαλλία, στην Τουρκία και αλλού. Για πρώτη φορά εδώ και πολύ καιρό η κρατική βία θα βρεθεί αντιμέτωπη με την λαϊκή επαναστατική αντίδραση. Η καταστολή θα αποδειχθεί ισχυρότερη. Οι αναρχικοί απέναντι στην ALN και στις άλλες ομοειδείς οργανώσεις κράτησαν διττή στάση: από τη μια κριτικάραν την ιεραρχία και το σταλινισμό που τις χαρακτήριζε σε μεγάλο βαθμό. Από την άλλη στάθηκαν αλληλέγγυοι σε κάθε μαχόμενο αγωνιστή και ύμνησαν τους νεκρούς του αγώνα. Εν έτει 1995 βλέπουμε ότι η αναρχική κριτική απέναντι στο μαρξισμό δικαιώθηκε

πανηγυρικά. Θα πρέπει όμως να προσέξουμε ώστε η υποχώρηση του κινήματος να μη διαβρώσει τις συνειδήσεις μας και να έχουμε πάντα στο νου μας τους στίχους του Ρόκε Ντάλτον:

Στη χώρα τούτη υπάρχουν καλοί άνθρωποι έτοιμοι να πεθάνουν για την επανάσταση. Η επανάσταση όμως, εδώ και παντού αλλού, χρειάζεται ανθρώπους, που να μην είναι μόνο διατεθειμένοι να πεθάνουν

αλλά και να σκοτώσουν για αυτήν. Για εκείνους τους καλούς ανθρώπους ο Τσε έλεγε:

“Είναι ικανοί να πεθάνουν στους θαλάμους των βασανιστηρίων χωρίς να βγάλουν λέξη

αλλά δεν είναι ικανοί να καταλάβουν εξ εφόδου

μια φωλιά μυδραλιοβόλων”

Και είναι γνωστό πως ο ταξικός εχθρός

για να υπερασπίσει την εκμετάλλευση

δε χρησιμοποιεί μόνο θαλάμους βασανιστηρίων

αλλά και φωλιές μυδραλιοβόλων και πολλά άλλα πράγματα αυτού του είδους

Με λίγα λόγια:

μόνο εκείνοι που είναι έτοιμοι να πεθάνουν και να σκοτώσουν θα είναι

μέχρι το τέλος καλοί για την επανάσταση.

Γιατί χάρη σ’ αυτούς θα γίνει η επανάσταση

Αν και η επανάσταση καταλήγει να είναι

για όλους τους καλούς ανθρώπους.

# Άγις Στίνας: μια ζωντανή ιστορία

Το κείμενο αυτό προέρχεται από ομιλία που έγινε από **στο πολιτικό μνημόσυνο που έγινε στη Νομική ένα χρόνο μετά τον θάνατό του.**

**ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ**, συντρόφισσες και φίλοι, μαζευτήκαμε απόψε να τιμήσουμε τη μνήμη του συντρόφου μας Άγι Στίνα (Σπύρος Πρίφτης, το πραγματικό του όνομα) ο οποίος πέθανε πριν ένα χρόνο. Ο Στίνας υπήρξε ένας αγνός αγωνιστής του κοινωνικού κινήματος του αιώνα μας. Υπήρξε γραμματέας και μέλος της ΚΕ του ΚΚΕ, αντιπρόσωπος της ΚΕ Μακεδονίας και Θράκης. Ο Μπενάρδος αναφέρει στο βιβλίο του το Στίνα ως το πιο δραστήριο στέλεχος για την ίδρυση του ΚΚΕ το 1918, ξεκινώντας από τη Σοσιαλιστική Νεολαία της Κέρκυρας. Ο Στίνας έδρασε στο Μικρασιατικό μέτωπο. Κατά τα γεγονότα της Ανατολικής Θράκης, μετά την κατάρρευση του Μικρασιατικού μετώπου το 1922, υπήρξε υποκινητής του κινήματος των στρατιωτών. Για τη δράση του αυτή καταδικάστηκε από το στρατοδικείο της Αδριανουπόλεως σε θάνατο, επί κυβερνήσεως Πλαστήρα. Ο Στίνας διαγράφηκε από το ΚΚΕ το 1931 γιατί ήρθε σε αντίθεση με την πολιτική της Κομμουνιστικής Διεθνούς η οποία εκμυστέτευσε την κατάσταση ως άκρως επαναστατική (με τη λεγόμενη “Τρίτη Περίοδο”) και καλούσε τους εργάτες να κατέβουν στους δρόμους οπλισμένοι. Ο Στίνας υποστήριξε ότι αυτά είναι ανεπίκαιρα, Η ΚΔ έχει λάθος και πρέπει να γίνει συζήτηση στο Συνέδριο του Κόμματος. Τότες, ο γερμανός Ρέμελε, αντιπρόσωπος της ΚΔ στη συζήτηση, του λέει: “Σύντροφε, σε βλέπω πολύ κουρασμένο. Να πας για λίγο στη Μόσχα να ξεκουραστείς”. Προφανώς για να εξοντωθεί όπως γινόταν τότες, μ’ όλους τους διαφωνούντες του σταλινισμού. Ήταν η εποχή κατά την οποία το

ΚΚΕ και ο Στάλιν καθάρισε όλη την ΚΕ και εγκαθίδρυσε τον Ζαχαριάδη χωρίς συνέδριο. Από τους 23 που πήγαν με τον Ιορδανίδη δεν γύρισαν παρά μόνο δύο, ο Σάντος και ο Θέος. Όλοι οι άλλοι έμειναν στη “σοσιαλιστική πατρίδα” για να ξεκουραστούν...

Ο Στίνας, μετά τη διαγραφή του, πέρασε για λίγα χρόνια στην τροτσκιστική αντιπολίτευση διαφωνώντας όμως με την τροτσκιστική άποψη ότι η Ρωσία εξακολουθεί να είναι εκφυλισμένο εργατικό κράτος κι ότι απλώς μια πολιτική επανάσταση με ήπια μέσα θα λύσει το ζήτημα. Αντίθετως, ο Στίνας, μαζί με το Δημοσθένη Βουρσούκη και άλλους, είχαν την άποψη ότι η γραφειοκρατία είναι μια αντισοσιαλιστική, ολοκληρωτική, εκμεταλλευτική τάξη κι ότι πρέπει να εφαρμοστεί και στη Ρωσία ο ντεφιατισμός στη διάρκεια του πολέμου με τη Γερμανία. Οι εμπόλεμοι εργάτες να εκθρονίσουν τον Στάλιν και τη γραφειοκρατία και αντί να σφάζονται στα μέτωπα να συναδελφωθούν ακόμα κι αν αυτό είχε επιπτώσεις στην πορεία του πολέμου. Το κύριο ζήτημα ήταν να αλλάξει η πολιτική της Ρωσίας η οποία συμβάδιζε με τους “Συμμάχους” οι οποίοι κατάφεραν κατ’ αυτόν τον τρόπο να στηρίξουν το καπιταλιστικό καθεστώς.

Η τάση του Στίνα χτύπησε την Εθνική Αντίσταση, αυτή τη μούχλα που συντήρησε στη διάρκεια του πολέμου τον καπιταλισμό στην εξουσία. Εμείς κάναμε Κοινωνική Αντίσταση, Διεθνιστική Αντίσταση ενάντια στον καπιταλισμό. Κάτω από σκληρές συνθήκες στην κατοχή, κυνηγημένοι και από τους Γερμανούς και από τους σταλινικούς είχαμε τροτσκιστές, αρχαιομαρξιστές, όσοι

διαφωνούσαμε με τον Στάλιν) πάνω από 2.000 θύματα. Πιστεύω ότι βρεθήκαμε σ’ ένα σημείο λίγο “λαπάδες” οι τροτσκιστές που “φάγαμε” δύο-τρεις από τους ηγέτες των σταλινικών... Κανένας από τους ηγέτες δεν έπαθε τίποτα. Ούτε ο Σάντος, ούτε ο Ιωαννίδης, ούτε ο Ζαχαριάδης. Σκοτώθηκαν μονάχα οι αγνοί επαναστάτες, αγωνιστές που λαθεμένα ακολούθησαν την πολιτική του κόμματος νομίζοντας πως ακολουθούν την επανάσταση, το δρόμο της απελευθέρωσης.

Μ’ αυτή την τάση είχε κάποιες επαφές κι ο Ανδρέας Παπανδρέου. Του μάθαμε μερικές λέξεις όταν ήταν σχολιαρόπαιδο για να παριστάνει σήμερα τον σοσιαλιστή και να πραγματώνει... καπιταλιστικό σοσιαλισμό!

Το συγγραφικό έργο του Στίνα το συναντάμε στα έντυπα όλων των τάσεων του εργατικού κινήματος. Αρχίζοντας από το Ριζοσπάστη, την Κομμουνιστική Επιθεώρηση, την Φωνή του Εργάτη της Θεσσαλονίκης και καταλήγοντας στο ελληνικό περιοδικό Σοσιαλισμός ή Βαρβαρότητα και την αναρχική εφημερίδα Αλληλεγγύη. Επίσης έγραψε τα βιβλία: 60 χρόνια κάτω απ’ τη σημαία της σοσιαλιστικής επανάστασης, Εκδόσεις Υψίλον, ΕΑΜ-ΕΛΑΣ-ΟΠΛΑ, Εκδόσεις Διεθνής Βιβλιοθήκη, “Εργατικά” Κράτη, “Εργατικά” κόμματα και το απελευθερωτικό κίνημα της εργατικής τάξης, Εκδόσεις Διεθνής Βιβλιοθήκη.

Τελειώνοντας τα λίγα λόγια μου για τον αγαπητό σύντροφο Στίνα εμείς οι φίλοι του υποσχόμεθα πως όσο αναπνέουμε θα παλεύουμε για την επικράτηση του οράματος του που είναι και δικό μας όραμα.

**4 ΝΟΕΜΒΡΗ 1921** Ξεκινά η μεγάλη επίθεση των μπολσεβίκων ενάντια στη Μαχνοβίτσα.

**4 ΝΟΕΜΒΡΗ 1956** Δεύτερη επίθεση των σοβιετικών δυνάμεων εναντίον της επαναστατημένης Ουγγαρίας.

**4 ΝΟΕΜΒΡΗ 1969** Σκοτώνεται σε ενέδρα ο θεωρητικός του αντάρτικου πόλης Κάρλος Μαγκέλα, συγγραφέας του “Εγχειριδίου του αντάρτη των πόλεων”.

**5 ΝΟΕΜΒΡΗ 1987** Πυροβολισμοί αναρχικών ενάντια στη γερμανική αστυνομία κατά τη διάρκεια πορείας. Τέσσερεις νεκροί αστυνομικοί και δύο τραυματίες.

**6 ΝΟΕΜΒΡΗ 1987** Πεθαίνει ο μεγάλος Έλληνας επαναστάτης Άγις Στίνας.

**7 ΝΟΕΜΒΡΗ 1896** Ο αναρχικός Μάτσαλης αυτοκτονεί στο κελί της φυλακής, δαγκώνοντας ένα καψούλι δυναμίτιδας.

**7 ΝΟΕΜΒΡΗ 1906** Εκδίδεται στην Κοπενχάγη η “Βίβλος των αναρχικών” του Χάνε Γκέγκερς.

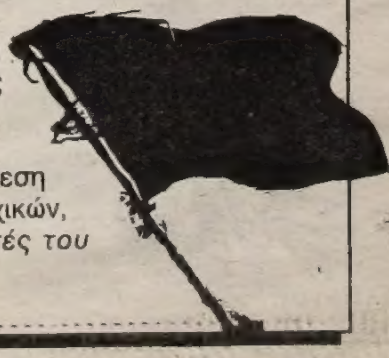
**7 ΝΟΕΜΒΡΗ 1917** Έναρξη της Οκτωβριανής επανάστασης.

**8 ΝΟΕΜΒΡΗ 1939** Απόπειρα δολοφονίας του Χίτλερ.

**9 ΝΟΕΜΒΡΗ 1938** Η Νύχτα των Κρυστάλλων. Αρχίζουν οι διωγμοί των Εβραίων από τους Ναζί.

**9 ΝΟΕΜΒΡΗ 1974** Πεθαίνει στις φυλακές μετά από 57 μέρες απεργία πείνας ο Χόλγκερ Μάινς.

**10 ΝΟΕΜΒΡΗ 1944** Εκτέλεση στη Γερμανία 13 αναρχικών, μελών της ομάδας “Πειρατές του Εντελβαίς”





**Μ**Ε ΑΦΟΡΜΗ τις πρόσφατες κινητοποιήσεις των εργαζομένων στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη, αλλά και το γενικό κλίμα αναταραχής που υπάρχει και σε άλλους εργασιακούς χώρους -πανελλαδικές αγροτικές κινητοποιήσεις στις 6 Νοέμβρη, κινητοποιήσεις επαγγελματιοβιοτεχνών, συνταξιούχων ναυτεργατών- θα είχε ιδιαίτερη σημασία να δούμε το ρόλο του ΚΚΕ και της συνδικαλιστικής του παράταξης της ΕΣΑΚ στα διαδραματιζόμενα γεγονότα.

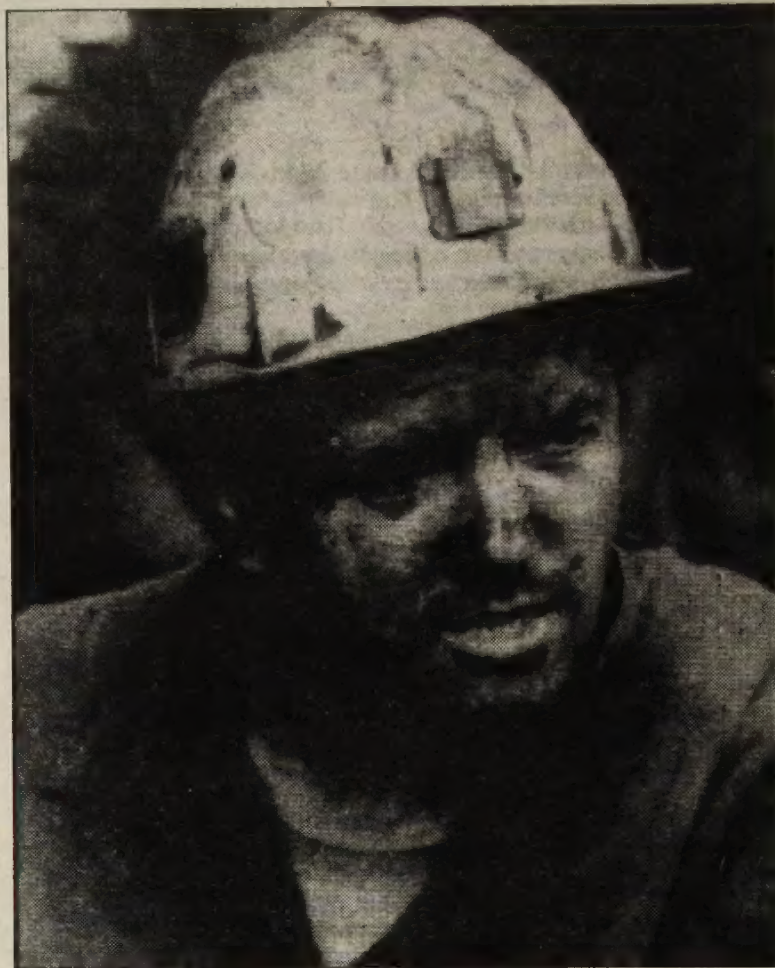
Το Κομμουνιστικό Κόμμα, αυτόκλητος προστάτης και εκπρόσωπος των συμφερόντων της εργατικής τάξης, έχει καταφέρει να δημιουργή-

μορευμάτων μέσα στα κοινότητες, που όμως την τελευταία στιγμή αναβάλλεται. Ειδικά η τελευταία αυτή ενέργεια των εργατών της ζώνης θα είχε μεγάλες επιπτώσεις και είναι σίγουρο ότι θα οξύνονταν ακόμα περισσότερο η κατάσταση.

Υιοθετώντας πρακτικές φωτοβολίδας κατάφεραν να ελέγξουν τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων από τη μία, και από την άλλη να αναδειχθούν και στις δύο περιπτώσεις σαν τη μοναδική δύναμη που αντιστέκεται στους εργασιακούς χώρους. Προβάλλοντας μια ψεύτικη δυναμική ικανοποιούνται από τη μία τα αισθήματα οργής των εργαζομένων και

αντίληψη του ΚΚΕ για τα συνδικάτα και τον συνδικαλισμό.

Είναι λογικό μία τέτοια αντίληψη να αποδυναμώνει τα συνδικάτα ακριβώς γιατί χάνουν την αυτονομία τους. Το συνδικάτο γίνεται έρμαιο στα χέρια του κόμματος και της πολιτικής και χάνει τη δυνατότητα να παίρνει αυτόνομα πολιτικές αποφάσεις, να δρα άμεσα, να συντονίζει τις κινήσεις του προς την κατεύθυνση της ανατροπής και όχι της συντήρησης, να στέκεται αλληλέγγυο με τους αγώνες άλλων εργαζομένων κάτω από μια κοινή προοπτική. Η πρωτοπορία (που έχει γνώση της ιστορικής αναγκαιότητας και της ανάπτυξης των αντικειμε-



## ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΑ ΔΙΧΤΥΑ ΤΗΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

σει έναν πανίσχυρο συνδικαλιστικό μηχανισμό και σε μεγάλο βαθμό να επηρεάζει και να καθοδηγεί τα αιτήματα και τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων. Πίσω από τα μπλόκα των αγροτών είναι γνωστός ο ρόλος που έπαιξε ο βουλευτής του ΚΚΕ Στριφτάρης. Το ίδιο συνέβηκε και με τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων της ζώνης καθώς και με όλες τις άλλες. Η δυναμική που φάνηκε να βγαίνει τουλάχιστον από τους αγρότες και τους εργάτες της ζώνης ήταν αρκετά ελέγχσιμη, αν και όχι εντελώς φτιαχτή. Και στις δύο περιπτώσεις τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι απεργοί είναι αρκετά οξυμένα. Δεν τίθεται ζήτημα αιτημάτων, αλλά καθαρά ζήτημα επιβίωσης απέναντι στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ενωσης και στον τρόπο που εκφράζεται στην ελληνική κοινωνία.

Το ξέσπασμα των εργαζομένων και σε άλλους κλάδους που ακόμα δεν έχουν εκδηλωθεί είναι κάτι παραπάνω από σίγουρο. Μπροστά σ' αυτήν την πίεση των εργαζομένων "ο εκπρόσωπος της εργατικής τάξης" καλείται να πάρει θέση. Είναι αλήθεια ότι τελευταία ακούγονται πύρινοι λόγοι από την πλευρά του ΚΚΕ χωρίς όμως να παίρνει και μια ανάλογη θέση στην πράξη.

Τα μπλόκα των αγροτών σταμάτησαν τη στιγμή που είχαν αρχίσει να γίνονται επικίνδυνα. Μετά τις συγκρού-

από την άλλη παραμένουν τα πράγματα ως έχουν κάτω από έλεγχο.

Ένα ξέσπασμα μέσα από δυναμικές κινητοποιήσεις των εργαζομένων θα έθετε εκτός τόπου και χρόνου το κομμουνιστικό κόμμα. Το δημοκρατικό κοινοβουλευτικό του προσωπείο θα κινδύνευε να χαθεί αν οι εργαζόμενοι συγκρούονταν αποφασιστικά με τις επιλογές του κεφαλαίου και το ΚΚΕ έπαιρνε μια στάση θετική. Χάνει όμως και το εργατικό του προφίλ αν δεν προωθήσει έστω και κάποιες φαινομενικά δυναμικές κινητοποιήσεις, στο βαθμό που η πίεση από τους εργαζόμενους στα συνδικαλιστικά τους όργανα είναι μεγάλη. Έτσι κι αλλιώς η θέση του διαμεσολαβητή ανάμεσα στα συμφέροντα των εργοδοτών και των εργαζομένων θα υποστεί ανεπανόρθωτα πλήγματα είτε από τη μια μεριά, είτε από την άλλη. Έτσι το ΚΚΕ υιοθετεί μια μέση λύση, με ελαχιστοποίηση του πολιτικού κόστους που θα μπορούσε να έχει.

### Κομματικός συνδικαλισμός

Η ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος είναι σε μεγάλο βαθμό ταυτισμένη με την ιστορία του ΚΚΕ. Το συνδικαλιστικό και εργατικό κίνημα χαρακτηρίστηκε και επηρεάστηκε από τη μαρξιστική-λενινιστική λογική. Η λογική αυτή θέλει τα συνδικάτα χώρους όπου οι εργαζόμενοι ασκούν την "επαναστατική τους γυμναστική" μέσα από την αντίθεσή τους με το κεφάλαιο, πάντα όμως κάτω από την καθοδήγηση του κόμματος. Η σχέση συνδικάτου-κόμματος ταυτόχρονα είναι μια σχέση πελατειακή. Η πολιτική είναι υπόθεση του κόμματος και όχι των συνδικάτων. Σε πολύ γενικές γραμμές αυτή είναι η

νικών και υποκειμενικών παραγόντων που οδηγούν στην επανάσταση) του κόμματος, αφαιρεί από τους εργατικούς οργανισμούς την ίδια τους τη ζωή.

### Αντίσταση στην υποτέλεια

Η αναταραχή που επικρατεί στους χώρους αυτούς όπως και σε άλλους που ακόμα δεν έχουν εκδηλωθεί, ήταν αναμενόμενη στο βαθμό που η αναδιοργάνωση του κεφαλαίου, η με άλλους όρους επιβολή της κυριαρχίας του, καταστρατηγεί μια σειρά από "κεκτημένα δικαιώματα" των εργαζομένων. Η περίοδος που χαρακτηρίστηκε το σύγχρονο κράτος σαν κράτος πρόνοιας έχει τελειώσει. Το πλέον διεθνοποιημένο κεφάλαιο σηματοδοτεί την νέα περίοδο του κράτους των πολυεθνικών. Μέσα σε όλο αυτό το κλίμα αναδιάρθρωσης της κυριαρχίας τα χαμηλά και μικρομεσαία στρώματα δέχονται ισχυρά πλήγματα. Η ανεργία, η υποαπασχόληση, η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων είναι το σκηνικό που διαγράφεται στον ορίζοντα, κυρίως για το λεγόμενο παραδοσιακό βιομηχανικό κομμάτι της εργατικής τάξης, καθώς και για την ανειδίκευτη νεολαία.

Οι συνδικαλιστές απέναντι σε ένα τόσο ζοφερό μέλλον καλούνται να απαντήσουν, αλλά δεν μπορούν και δεν θέλουν:

★ Δεν μπορούν γιατί στριμωγμένοι από τις κομματικές τους ηγεσίες και τα ιδεολογήματα που έχουν στο κεφάλι τους, είναι αδύνατο να κινηθούν συντεταγμένα προς την ανατροπή του νέου μεσαίωνα, προς την ανατροπή των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής.

★ Δεν θέλουν γιατί είναι μέρος ενός συγκεκριμένου τρόπου παραγωγής,

μιας εξουσιαστικής και ιεραρχικής διάρθρωσης της κοινωνίας και μαζί με την ανατροπή των καπιταλιστικών σχέσεων κυριαρχίας ανατρέπονται και τα προνόμια τους, ανατρέπονται οι ίδιοι.

Για τις τελευταίες κινητοποιήσεις σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι η δυναμική τους αν και κάτω από τον έλεγχο του ΚΚΕ δεν είναι αξιόλογη. Και είναι αξιόλογη ακριβώς γιατί εκφράζει την ιερή αγανάκτηση των εργαζομένων, την αντίσταση και την αξιοπρέπεια τους απέναντι στα σχέδια των κυριάρχων, έστω και μερικά. Είναι χρέος κάθε επαναστάτη να στέκεται αλληλέγγυος στις κινητοποιήσεις των εργαζομένων. Ο έλεγχος που ασκούν πάνω τους οι κομματικές και συνδικαλιστικές ηγεσίες μπορεί

να ανατραπεί. Κανένα κόμμα, κανένα ΚΚΕ, καμμία συνδικαλιστική ηγεσία αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να δώσει έστω και μερικές λύσεις. Η οργή και η αγανάκτηση ενάντια στο νέο μεσαίωνα μπορεί να γίνει συνείδηση αρκεί να καταδειχτεί η συνολική αντίσταση ενάντια στις επιλογές του διεθνοποιημένου κεφαλαίου.

Απέναντι στην ανεργία, την υποαπασχόληση, την ελαστικοποίηση, την καθημερινή αλλοτρίωση, προβάλλουμε το τέλος των καπιταλιστικών σχέσεων κυριαρχίας, τον συνεχή αγώνα προς την αντιεξουσία. Απέναντι στη διεθνοποίηση του κεφαλαίου δεν έχουμε παρά να προτάξουμε τη διεθνοποιημένη εργατική τάξη και τους αγώνες της.

Π.Δ.

